

INFORMAČNÉ LISTY

Študijný odbor: filológia

Typ študijného programu: prekladateľský kombinačný program

Študijný program: *translatologický základ*

Stupeň: 2.

Povinné predmety:

1IPT/TSK/22	Tlmočenie vs. situačný kontext
1IPT/SSJK/22	Spisovná slovenčina a jazyková kultúra
1IPT/TDUOP/22	Teória a dejiny umeleckého a odborného prekladu vo svete
1IPT/PATPR/22	Prekladateľská a tlmočnícka prax
1IPT/ODIPK/22	Obhajoba diplomovej práce
1IPT/DIPK2/22	Seminár k diplomovej práci 2
1IPT/ŠZSMR/22	Teória a dejiny prekladu a tlmočenia

Povinne voliteľné predmety:

1IPT/KRIPR/22	Kritika a interpretácia prekladu
1IPT/ZALEX/22	Základy lexikografie a terminológie
1IPT/KOLIPR/22	Korpusová lingvistika pre prekladateľov
1IPT/SOCPR/22	Sociolingvistika
1IPT/LITKOM/22	Literárna komparatistika
1IPT/ZSLK/22	Slovenská literatúra a kultúra
1IPT/JKORP/22	Jazyková korektúra prekladu
1IPT/AUDPR/22	Základy audiovizuálneho prekladu (dabing)
1IPT/ZLIDM/22	Literatúra pre deti a mládež
1IPT/REDAP/22	Redakcia a apretácia prekladu
1IPT/SVUK/22	Študentská vedecká a umelecká konferencia
1IPT/SDPOS/22	Seminár k diplomovej práci 1
1IPT/MANKP/22	Manažment kvality prekladu

INFORMAČNÉ LISTY

Študijný odbor: filológia

Typ študijného programu: prekladateľský kombinačný program

Študijný program: translatologický základ

Stupeň: 2.

PROFILOVÉ PREDMETY

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/TSK/22</i>	Názov predmetu: <i>Tlmočenie vs. situačný kontext (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška, seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška / 2 seminár</i>	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester štúdia: <i>1. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený skúškou.</i> <i>V priebehu semestra je študent povinný plniť podmienky účasti na vyučovaní podľa Študijného poriadku FF PU: aktívna účasť na hodinách (10 bodov), aktívna práca (vypracované zadania a priebežná prezentácia ich riešenia – 30 bodov), vypracovať a prezentovať semestrálnu prácu (30 bodov), v závere semestra úspešne absolvovať písomný test (30 bodov), pričom absolvovanie všetkých uvedených podmienok je povinné.</i> <i>Predmet končí uzavretím súčtu všetkých hodnotení. Na udelenie hodnotenia A musí študent získať najmenej 90% celkového bodového skóre, na získanie hodnotenia B 80%, na hodnotenie C najmenej 70%, na hodnotenie D 60%, na hodnotenie E najmenej 50%. Študent, ktorý získa menej ako 50% bude hodnotený klasifikačným stupňom FX.</i> Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu: <i>4 kredity = 120 hodín práce</i> <i>– výučba predmetu: 13 týždňov x 1 prednáška / 1 seminár – 39 hodín.</i> <i>– samostatná práca – príprava na seminár, vypracovanie seminárnej práce: 40 hod.</i> <i>– štúdium odbornej literatúry na skúšku – 41 hod.</i>	
Výsledky vzdelávania Získané vedomosti:	

Absolvent daného predmetu má jasný prehľad o špecifikách jednotlivých druhov tlmočenia ako sprostredkovateľskej činnosti v istom situačnom kontexte, a to najčastejšie kontaktovaných oblastí medzijazykovej komunikácie (ich bližšia konkretizácia v obsahovej náplni predmetu)

- je zorientovaný v problematike z pohľadu podstaty a vývoja každej z predmetných tlmočnických aktivít v čase a geopriestore, dokáže syntetizovať jednotlivé špecifiká a anticipovať informačne dôležité jednotlivosti na základe implifikácie,*
- pozná základné teoretické východiská výskumu problematiky a dôležité zdroje, z ktorých môže aj v budúcnosti čerpať aktuálne informácie,*
- uvedomuje si úlohu kultúrnej a etnografickej identity, dokáže opísať praktické oblasti a aspekty, ktoré ju charakterizujú a vyvodzovať vlastné závery,*
- predmet tiež rozvíja poznatky o notačnej technike a teórii konzekutívneho tlmočenia, tlmočenia cez telefón a niektoré druhy simultánneho tlmočenia (chuchotage, tlmočenie z listu a pod.) aplikovateľné v rámci konferenčného, komunitného, úradného, sprevádzajúceho, resp. sprievodcovského tlmočenia.*

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu v rovine praktických návykov deklaruje schopnosť identifikovať, aplikovať a odôvodniť výber stratégií, techník a postupov v reálnom prostredí konkrétneho druhu tlmočenia

- pozná a dokáže uplatniť etiku práce v kontexte konkrétnej komunikačnej situácie a prostredia,*
- prakticky a profesionálne sa orientuje v reálnom priestore azylových, migračných, zberných stredísk aj s ohľadom na rôzne klasifikačné rámce jednotlivých druhov tlmočenia (tlmočenie pre zložky MV SR, spoločenské organizácie – MZ SR, úrady práce a sociálnych vecí),*
- je schopný konzistentne riadiť proces medzijazykovej komunikácie v rámci sprevádzajúceho tlmočenia,*
- je schopný prijať zodpovednosť za seba a členov tímu, kooperovať v tíme, pracovať ako pivot v rámci konferenčného tlmočenia,*
- pracovať so skupinou domácich i zahraničných turistov, prenášať predmetné vedomosti ako lektor-sprevodca i ako sprievodca-tlmočník.*

Získané kompetentnosti:

Medzi kompetencie, ktorými sa dokáže preukázať, patrí schopnosť:

- vyhľadávať, spracúvať a analyzovať odborné informácie z rôznych zdrojov paralelne v materinskom aj v cudzom jazyku,*
- autonómne kriticky myslieť a rozhodovať sa pri potenciálnej konfrontácii rôznych záujmov komunikantov,*
- prevziať zodpovednosť za svoje rozhodnutia,*
- pripraviť podkladový materiál pre konkrétne druhy tlmočenia,*
- pracovať ako tlmočník v rôznych spoločenských organizáciách, turistických agentúrach,*
- poskytovať a uplatňovať jazykové a kultúrne kompetencie v kontexte predmetných druhov komunikačných situácií (ako konferenčný tlmočník, sprievodca-tlmočník, tlmočník pre potreby verejných a štátoprávných inštitúcií, kultúrny pracovník v medzijazykovom komunikačnom priestore).*

Stručná osnova predmetu:

- *Komunikácia v kontexte teórie poznania, rozvoja reči a jazyka. Kultúra národov, antropologické východiská problematiky. Idiolekt.*
- *Druhy komunikačných situácií v kontexte KT a ST. Klasifikácie, východiská, špecifiká.*
- *Tlmočenie pre odbornú spoločnosť, štát, jednotlivca, etnické spoločenstvo, pracovnú skupinu.*
- *Tlmočenie pre potreby štátnych orgánov a štátoprávne verejné inštitúcie. Komunitný vs. tzv. súdny tlmočník vs. sociálny pracovník. Procedurálne aspekty.*
- *Tlmočenie z hľadiska špecifik situačného kontextu medzinárodných obchodných rokovaní. Sprevádzajúce tlmočenie.*
- *Sprievodcovstvo. Aktívny a pasívny cestovný ruch. Kognitívne predispozície práce. Itinerár vs. lektorské slovo ako pracovné komunikáty.*
- *Tlmočenie v kontexte medzinárodných pracovných stretnutí. Sprevádzajúce tlmočenie.*
- *Konferenčné tlmočenie. Rečník, text, komunikačná situácia. Druhy konferencií z hľadiska textového aspektu, miesta konania, intencie komunikantov.*
- *Algoritmus prípravy na tlmočenie. Stratégie a postupy v kontexte techník tlmočenia. Podporné klasické a inovačné inštrumentária.*
- *Novodobé a netradičné druhy tlmočenia. Tlmočenie cez telefón – KT, ST (tlmočenie na diaľku, in situ, tlmočenie videokonferencií a pod.)*
- *Simultánne a konzekutívne tlmočenie v kontexte kultúrno-spoločenských podujatí (filmový festival, hudobný večer, vernisáž, divadelné predstavenie).*
- *Normatívne a legislatívne východiská tlmočenia. Zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch MS SR v aktuálnom znení.*

Odporúčaná literatúra:

- ČEŇKOVÁ, I. 1998. *Teoretické aspekty simultánneho tlmočenia*. Praha: AUC Philologica Monographia XCIX.
- GILLIES, A. 2017. *Note-taking for Consecutive Interpreting. A Short Course*. Published by Routledge.
- KREDÁTUSOVÁ, J., OPALKOVÁ, J. 2010. *Kontrastívna lexikológia pre prekladateľov*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove (Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis).
- MITYAGINA, E. Yu., OPALKOVÁ, J. et al. 2018. *Linguistic brand management of tourist destination*. In: *XLinguae [print, elektronický dokument]: European scientific language journal*. Roč. 11, č. 2 (2018), s. 541 – 556.
- MÜGLOVÁ, D. 2009. *Komunikácia. Tlmočenie. Preklad – alebo prečo spadla Babylonská veža*. Nitra: UKF.
- MÜGLOVÁ, D. 2009. *Procesuálne špecifiká konzekutívneho tlmočenia*. In: *Translatologica Ostraviensia I*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 28 – 41.
- NOVÁKOVÁ, T. 1993. *Tlmočenie: teória – výučba – prax*. Bratislava: UK.
- OPALKOVÁ, J. et al. 2013. *Komunitné tlmočenie v novodobej spoločenskej situácii na Slovensku*. TRILÓGIA. (ed.) Jarmila Opalková. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove:
1. *Komunitné tlmočenie. Vysokoškolská učebnica /autor: Jarmila Opalková/ 68; AFPh UP 444/477.*
 2. *Komunitné tlmočenie. Cvičebnica. /Jarmila Opalková et al.*
 3. *Krátky slovník. Glosár komunitného tlmočenia /(ed.) Jarmila Opalková. /Slovník 10; /7/2013. (SJ – AJ, FJ, RJ, UJ, ŠJ et...)*
- TRANSLATION AND INTERPRETING TRAINING IN SLOVAKIA 2021. (ed.) Martin Djovčoš – Pavol Šveda. Bratislava: Stimul.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský jazyk</i>					
Poznámky: <i>Prednášky sú povinné, a to rovnako ako semináre. Vynechané hodiny študent odpracuje samostatne na individuálnych konzultáciách po dohode s vyučujúcim.</i>					
Hodnotenie predmetov: <i>Celkový počet hodnotených študentov: 148</i>					
A	B	C	D	E	FX
53 %	30 %	7 %	3 %	0 %	7 %
Vyučujúci: <i>doc. Mgr. Nikoleta Mertová, PhD., Mgr. Lenka Poľáková, PhD.</i>					
Dátum poslednej zmeny: <i>1. 2. 2022</i>					
Schválil: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.</i>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta/pracovisko: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/SSJK/22</i>	Názov predmetu: <i>Spisovná slovenčina a jazyková kultúra (profilový predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška, seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška / 2 semináre</i>	
Počet kreditov: <i>2</i>	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2.</i>	
Podmieňujúce predmety: <i>-</i>	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený skúškou. Študent priebežne vypracuje seminárnu prácu -- jazyková analýza ľubovoľného prekladu do slovenčiny v rozsahu 2 normostrán.</i> <i>Skúška má ústnu formu. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí študent preukázať najmenej 90 % vedomostí, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Výsledné hodnotenie predmetu bude priemerom hodnotenia seminárnej práce a ústnej skúšky.</i> Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu: – 4 kredity = 120 hod. – výučba predmetu: 13 týždňov - 1 hod. prednáška, 2 hod. seminár = 39 hod. – seminárna práca: 20 hod. – samostatné priebežné štúdium odbornej literatúry a príprava na skúšku: 61 hod.	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti:	

Absolvent predmetu získa vedomosti o vývine teórie spisovného jazyka a jazykovej kultúry na Slovensku, stratifikácii a faktoroch dynamiky slovenčiny. Pozná jazykovú kodifikáciu a normu, pravidlá jazykovej kultúry a jazykovo-formálny systém slovenčiny.

Získané zručnosti:

Absolvent vie identifikovať a uplatniť dynamické jazykové procesy v slovenčine v konkrétnych žánroch prekladu. Je schopný analyzovať a posúdiť preklad z hľadiska jazykových štandardov a uplatňovať jazykovú (ústnu a písomnú) kultúru v rozsahu všetkých jazykových rovin.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu vie zdôvodniť použitie jazykovo-formálnych prostriedkov v spisovnej slovenčine, získa kompetentnosť vysvetliť dynamické procesy v spisovnej slovenčine a jazykovej kultúre a posúdiť jazykovú kultúru prekladu do slovenčiny.

Stručná osnova predmetu:

- Vývin teórie spisovného jazyka a jazykovej kultúry.
- Dynamika prirodzeného jazyka a faktory dynamiky jazyka. Konkurencia, koexistencia a variantnosť jazykových prvkov.
- Vnútorne a vonkajšie faktory dynamiky slovenčiny, jazyková situácia, jazyková politika.
- Dynamika stratifikačnej štruktúry slovenčiny.
- Systém a norma spisovného jazyka. Norma a úzus. Dynamika spisovného jazyka a funkčnosť.
- Inojazyčné vplyvy. Preberanie výrazov ako prekladateľský problém. Anglicizmy. Exonymá a endonymá.
- Kultúra a kultivovanie spisovnej slovenčiny. Hodnotiace štandardy.
- Jazyková norma a jazyková kultúra v jednotlivých jazykových rovinách. Fonetická, morfológická, syntaktická, lexikálna norma. Dynamika jazykových novín.
- Jazyková prax a kultivovanie jazyka prekladateľa do slovenčiny. Jazykovo-ortografický systém slovenčiny.
- Jazyková kultúra ústnych a písomných prejavov v oblasti prekladu. Pojem jazyková chyba.
- Formálny charakter textu ako indikátor žánru u príjemcu.
- Jazykovo-ortografický systém slovenčiny a kultúra prekladu do slovenčiny. Individuálne kultivovanie jazyka. Lingvistické poznávanie a zaobchádzanie so spisovným jazykom.

Odporúčaná literatúra:

- DOLNÍK, J. 2010. *Teória spisovného jazyka*. Bratislava: Veda.
- Dynamické tendencie v jazykovej komunikácii*. Zborník referátov. 1990. Red. J. Bosák. Bratislava: Veda.
- Dynamika spoločenských zmien a stratifikácia národného jazyka*. Zborník referátov. 2009. Ed. A. Gálisová. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, s. 96 – 102.
- IMRICHOVÁ, M. 2002. Logonymá v systéme slovenčiny. 1. vyd. - Prešov: Fakulta humanitných a prírodných vied PU. 142 s. ISBN 80-8068-111-2.
- IMRICHOVÁ, M. – TUROČEKOVÁ, M. 2015. *Lingvistická analýza jazyka právnych textov*. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.
- Jazyková kultúra a terminológia*. 2015. Ed. S. Mislovičová. Bratislava: Veda.
- KESSELOVÁ, J., IMRICHOVÁ, M. a kol. 2013. *Spojky a spájacie prostriedky v slovenčine*. Bratislava: Veda.
- KRALČÁK, Ľ. 2015. *Slovenčina v pohybe*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2008: *Praktická pravopisná príručka*. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, s. r. o.

Slovenský jazyk. Najnowsze dzieje języków słowiańskich. 1998. Red. J. Bosák. Opole: Uniwersytet Opolski.

Spisovná slovenčina a jazyková kultúra. Zborník referátov. 1995. Red. J. Doruľa. Bratislava: Veda.

Správa o používaní štátneho jazyka na území Slovenskej republiky. In: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Dostupné na: https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2020/02/3.Sprava_o_SJ-2016_aj_s_prilohami.pdf

Štátny jazyk. In: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Dostupné na: <http://mkcrsr.gov.sk/umenie/ttny-jazyk/jazykov-okienko>

Z teórie spisovného jazyka. Zborník referátov. 1979. Bratislava: Veda.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.; Mgr. Stanislava Spáčilová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/TDUOP /22

Názov predmetu:

Teória a dejiny umeleckého a odborného prekladu vo svete (profilový predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: prednáška, seminár

Metóda: prezenčná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška / 2 seminár

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester štúdia:

3. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

2. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Forma ukončenia predmetu je skúška.

Na úspešné absolvovanie predmetu je potrebné absolvovať 2 súčasti:

- *písomná práca – 20 b, študent/ka odovzdá v 12. týždni semestra. Práca bude obsahovať predstavenie osobnosti translatológie (podľa jazykovej špecializácie študenta/ky) na základe prečítania 1 štúdie z translatologického časopisu podľa vlastného výberu,*
- *skúška – 80 b.*

Na úspešné absolvovanie predmetu je nevyhnutné z každej časti dosiahnuť výsledok min. 50%. V súlade so Študijným poriadkom FF PU pre získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť bodové hodnotenie v rozmedzí 100 – 90b, pre hodnotenie sumu bodov 89 – 80b, pre hodnotenie C 79 – 70b, pre hodnotenie D 69 – 60b, pre hodnotenie E 59 – 50b. Bodové rozmedzie 50 – 0b bude ohodnotené hodnotením FX.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- *4 kredity = 120 hod.*
- *každý týždeň semestra výučba predmetu: 1 prednáška a 1 seminár: 13 týždňov x 3 h = 39 hod.*
- *individuálne štúdium študijných materiálov (odporúčaná literatúra + prednášky) – 13 hod.*
- *písomná práca na tému predstavenie osobnosti translatológie (podľa jazykovej špecializácie študenta/ky) = 10 hod.*
- *príprava na záverečnú skúšku = 58 hod.*

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

- V1: Absolvent predmetu pozná základné paradigmy, školy a prístupy k prekladu;*
V2: identifikuje podstatné prínosy jednotlivých paradigiem, škôl a prístupov k prekladu;
V3: pozná hlavných predstaviteľov jednotlivých škôl a prístupov k prekladu;
V4: analyzuje jednotlivé obdobia v dejinách prekladu;
V5: generalizuje špecifiká jednotlivých paradigiem, škôl a prístupov k prekladu;

Získané zručnosti:

- Z1: Absolvent predmetu identifikuje vzťah translatológie a iných oblastí poznania;*
Z2: dokáže vyhodnotiť prínos významných translatológov prekladu do teórie prekladu;
Z3: identifikuje aj prípadné nedostatky jednotlivých paradigiem, škôl a prístupov k prekladu.

Získané kompetentnosti:

- K1: Absolvent predmetu kriticky vyhodnocuje jednotlivé paradigmy, školy prekladu a prístupy k prekladu;*
K2: vyhodnocuje mieru aktuálnosti prístupu k základným konceptom prekladu v jednotlivých školách prekladu.

Stručná osnova predmetu:

- *Funkcionálne modely v translatológii, teória skoposu a jej kritika – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Interdisciplinárna translatológia – nová orientácia M. Snell-Hornbyovej – zamerané na vzdelávacie výstupy:*
- *Systémové teórie prekladu – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Teória polysystémov a preklad. Izraelská škola prekladu. Gideon Toury. Chestermanove normy prekladu – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*

- *Kultúrny a ideologický obrat v translatológii. A. Lefevere a jeho teória. J. Lambert a manipulačná škola – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Filozofické prístupy k prekladu: hermeneutika, Steiner – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Filozofické prístupy k prekladu: hermeneutika, Pound, Benjamin – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Sociologické prístupy k prekladu. Bourdieu v paradigme západnej translatológie – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Sociologické prístupy k prekladu. Bourdieu v paradigme západnej translatológie – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Postkoloniálna teória prekladu. Preklad, ideológia a moc – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Prístup k prekladu z hľadiska diskurznej a registrovej analýzy: Hallidayov model jazyka a diskurzu. Houseov model hodnotenia kvality prekladu – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Bakerovej textová a pragmatická analýza. Hatim a Mason: kontext a diskurz – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z2, Z3, K1*
- *Interdisciplinárny spôsob vnímania prekladu. Preklad a globalizácia. Nové smerovania v preklade inšpirované novými médiami – zamerané na vzdelávacie výstupy: V1, V2, V3, V4, V5, Z1, Z2, Z3, K1, K2*
- *Aktivity zamerané na overovanie vzdelávacích výstupov.*

Odporúčaná literatúra:

Knižné publikácie:

BASSNETT, S. 2002. *Translation Studies*, Shanghai Foreign Language. Education Press.

GENTZLER, E. 2001. *Contemporary Translation Theories*, Shanghai Foreign Language. Education Press.

MUNDAY, J. 2016. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge. Dostupné z: <http://routledgetextbooks.com/textbooks/author/munday-9780415584890/>

STOLZE, R. *The Development of Translation Studies as a Discipline – From linguistics to cognition.*

Myslenie o preklade (zborník). 2007. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Kalligram.

Štúdie:

BILÁ, M. 2016. *K symetriám a asymetriám niektorých anglických a slovenských ekonomických termínov. In: Cudzie jazyky v premenách času VI [elektronický zdroj]: zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, s. 13 – 19.*

BILÁ, M., IVANOVA, S. 2020. *Language, culture and ideology in discursive practices [print]. In: Russian Journal of Linguistics [print, elektronický dokument]. Roč. 24, č. 2, s. 219 – 252. In: Ozymenko, Vladimir – Larina, Tatiana. 2021. Threat and fear: Pragmatic purposes of emotionalisation in media discourse. VESTNIK ROSSIISKOGO UNIVERSITETA DRUZHBY NARODOV-SERIYA LINGVISTIKA-RUSSIAN JOURNAL OF LINGUISTICS 25 (3), pp.746 – 766.*

BILÁ, M., VAŇKOVÁ, I. 2019. *Tourist notices in the spotlight of linguistic landscape and translation studies. In: Russian Journal of Linguistics [textový dokument (print)] [elektronický dokument]. Roč. 23, č. 3, s. 681 – 697 [tlačená forma] [online].*

FIRDAUS, S. 2012. *Evolution of Translation Theories & Practice. Dostupné z:*

<https://www.semanticscholar.org/paper/Evolution-of-Translation-Theories-%26-Practice-Firdaus/e0381189bc7e2bbfb01de26fe001ed1bca052c01>

https://www.qurtuba.edu.pk/thedialogue/The%20Dialogue/7_3/Dialogue_July_September2012_277-294.pdf

GHANOONI, Ali Reza. 2012. A Review of the History of Translation Studies. In: *Theory and Practice in Language Studies*, Vol. 2, No. 1, pp. 77 – 85, January.

GROSS, A. Some Major Dates and Events in the History of Translation.

LEBERT, M. A short history of translation through the ages. Dostupné z: <https://www.iapti.org/iaptiarticle/a-short-history-of-translation-through-the-ages-marie-lebert-2/>

PARDO, Betlem Soler. *Translation Studies: An Introduction to the History and Development of (Audiovisual) Translation*.

OLOHAN, M. 2014. History of science and history of translation: disciplinary commensurability? *The Translator*, 20 (1), 9 – 25. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/13556509.2014.899091>

RACOMA, B. The History of Translations (Past, Present and Future). Dostupné z: <https://legal-translations.com.au/history-translation-past-present-future-impacts/>

SAWANT, D. G. 2013. History of Translation. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/271640678_History_of_Translation

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 111

A	B	C	D	E	FX
73 %	19 %	5 %	0 %	1 %	3 %

Vyučujúci: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD., doc. Mgr. Ingrida Vaňková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

POVINNÉ PREDMETY

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/PATPR/22	Názov predmetu: <i>Prekladateľská a tlmočnícka prax (povinný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Počet kreditov: 8	
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.	
Podmieňujúce predmety:	

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent/ka absolvuje prekladateľskú a tlmočnickú prax v celkovom rozsahu 180 hodín. Študent/ka realizuje prax v nasledujúcom rozsahu:

- 15 normostrán prekladu (1 normostrana = 1800 znakov s medzerami) a 2 dni konzekutívneho tlmočenia, resp. 1 deň simultánneho tlmočenia (= 15 strán prekladu) z každej jazykovej špecializácie, resp. oboch špecializácií.
- 30 normostrán prekladu (1 normostrana = 1800 znakov s medzerami) bez tlmočenia z jednej svojej jazykovej špecializácie, resp. oboch špecializácií.
- 4 dni konzekutívneho tlmočenia, resp. 2 deň simultánneho tlmočenia (1 deň tlmočenia = 15 strán prekladu) zo svojej jazykovej špecializácie, resp. oboch špecializácií.
- študent/ka programu Slovenský jazyk a kultúra so zameraním na prekladateľstvo a tlmočníctvo predloží dvojnásobný počet normostrán prekladu (a dokladuje dvojnásobný počet dní tlmočenia) z cudzieho jazyka svojej aprobácie.

Študent/ka predloží Správu o absolvovaní prekladateľskej praxe a Správu o absolvovaní tlmočnickej praxe a glosáre k témam, ktoré prekladal/a a tlmočil/a. V správe študent/ka stručne opíše druhy činností, ktoré realizoval/a (tlmočenie, preklady), formu prípravy (úvodná komunikácia s klientom/zadávatelom, konzultácie s odborníkmi, autormi textov, spolupráca s klientom alebo agentúrou počas realizácie úkonu, vyhľadávanie materiálov, disponibilita dokumentov a podkladov, resp. paralelných textov), priebeh úkonu (postup pri prekladaní, priebeh tlmočenia a pod.) a sumarizuje závery (prínos, skúsenosti do budúcnosti). Dokladané a študentom/kou spracované glosáre mapujú a reflektujú konkrétnu problematiku.

Zároveň študent/ka preukázateľne potvrdí, že splnil/a predpísaný rozsah praxe tým, že, doloží potvrdenie od zadávateľa/zadávatelov (dohoda, čestné prehlásenie a pod.), ktoré bude obsahovať informácie o rozsahu praxe (počet preložených normostrán, translačný smer, počet hodín tlmočenia), mieste jej realizácie, problematiky, ktorá bola predmetom prekladateľskej a tlmočnickej činnosti. Tieto informácie zadávateľ potvrdí svojím podpisom (príp. pečiatkou).

Záverečné hodnotenie: 1. absolvoval (**A**) – ak študent prax absolvoval v oboch študovaných jazykoch a zvládol preklad aj tlmočenie, 2. neabsolvoval (**N**) – študent neabsolvoval predpísaný rozsah praxe v jednom, viacerých, resp. všetkých ukazovateľoch: jazyky, dĺžka, forma, kvalita.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent/ka predmetu má potrebný rozsah a hĺbku nadobudnutých vedomostí a celkových jazykových, kulturologických a translatologických kompetencií, s ktorými odchádza do praxe, resp. môže pokračovať v ďalšom nadväzujúcom štúdiu;

pozná význam komunikácie so zadávateľom prekladateľského/tlmočnického úkonu;

analyzuje aplikovateľnosť prekladateľských techník pri preklade príslušného odborného textu;

analyzuje aplikovateľnosť tlmočnických techník pri tlmočení príslušného diskurzu.

Získané zručnosti:

Absolvent/ka predmetu zostavuje si glosár terminológie vzhľadom na danú oblasť prekladu/tlmočenia,

identifikuje syntaktické, lexikálne a terminologické špecifiká daného textu/diskurzu;

realizuje rešeršné práce,

volí prekladateľské/tlmočnicke riešenia,

realizuje prekladateľský/tlmočnický úkon,

identifikuje možné etické problémy pri preklade/tlmočení špecifického textu/diskurzu.

Získané kompetentnosti:

Absolvent/ka predmetu dokáže pracovať s CAT-nástrojmi, jazykovými korpusmi, jednojazyčnými a prekladovými slovníkmi, využívať všetky dostupné IT inštrumentárium; dokáže sa kompetentne podieľať na odborných úlohách a prostredníctvom praxe konfrontovať študijné a reálne prostredie;

dokáže preložiť akýkoľvek odborný, populárno-odborný text,

vie zostaviť pracovný glosár, na základe konfrontácie terminológie a špecifik jazykového štýlu paralelných textov odovzdá translát reálne použiteľný v praxi.

Na základe nadobudnutých vedomostí a celkových jazykových, kulturologických a translatologických kompetentností dokáže profesionálne a samostatne fungovať na trhu práce.

Stručná osnova predmetu:

- *Nadviazanie komunikácie so zadávateľom prekladateľského a tlmočnického úkonu.*
- *Komunikácia o podmienkach úkonu (typ úkonu, rozsah práce, termín dodania zákazky, a pod.).*
- *Realizácia úkonu (práca so zdrojmi, slovníkmi, paralelnými textami, prekladateľským softvérom, editácia a posteditácia translátu).*
- *Koncipovanie správy (v rozsahu 2 – 3 strán).*
- *Odovzdanie správy príslušnému vyučujúcemu.*

Odporúčaná literatúra:

Koreluje s konkrétnou problematikou (publikácie, paralelné texty, glosáre a slovníky, online zdroje).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: *slovenský + jazyk/y aprobácie*

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

Absolvoval/a	Neabsolvoval/a
100 %	0 %

Vyučujúci:

prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: *prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: *Prešovská univerzita v Prešove*

Fakulta: *Filozofická fakulta*

Kód predmetu: *1IPT/DIPK2/22*

Názov predmetu:

Seminár k diplomovej práci 2 (povinný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: 1 seminár
Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.
Podmieňujúce predmety:
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>V priebehu semestra študent/ka vypracuje osnovu diplomovej práce a preukáže priebežné spracovanie jej jednotlivých kapitol. Musí plniť zadané úlohy a pravidelne sa zúčastňovať konzultácií so školiteľom. Na základe práce študenta/ky je udelené výsledné hodnotenie absolvoval/neabsolvoval.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu vie identifikovať výskumný problém zodpovedajúci tomuto typu kvalifikačnej práce, vie samostatne určiť cieľ svojho výskumu, vie si zvoliť vhodnú metódu výskumu, vie analyzovať a interpretovať výsledky výskumu zodpovedajúceho danému typu kvalifikačnej práce.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu sformuluje výskumný problém, zvolí si metódu zberu dát, vyberie vhodné metódy výskumu, analyzuje, interpretuje a vyhodnocuje výsledky výskumu.</i> Získané kompetentnosti: <i>Absolvent predmetu využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri realizácii výskumu a písaní diplomovej práce, využíva celý rad stratégií pri skúmaní zvoleného výskumného problému, na základe vedomostí o špecifikách zvoleného výskumného problému dokáže využiť technickú kompetentnosť, výskumnú kompetentnosť zberu dát, ich analýzy a spracovania jej výsledkov, dokáže poukázať na aplikáciu výsledkov svojho výskumu v prekladateľskej/tlmočnickej praxi.</i>
Stručná osnova predmetu: – Typy translatologického výskumu. – Výskumný problém a cieľ výskumu. – Hypotézy, resp. výskumné otázky. – Metódy výskumu. – Spôsoby vyhodnotenia výsledkov výskumu a ich interpretácia. – Zásady písania kvalifikačných prác.
Odporúčaná literatúra: KAČMÁROVÁ, A. (2019) <i>Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce.</i> Prešovská univerzita v Prešove. http://www.pulib.sk/web/data/pulib/subory/stranka/ezp-citovanie-kucianova-2019.pdf Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátnoprávnou jurisdikciou SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský</i>					
Poznámky: ---					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Vyučujúci: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD., školitelia diplomových prác</i>					
Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022					
Schválil: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.</i>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/ODIPK/22</i>	Názov predmetu: <i>Obhajoba diplomovej práce (povinný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: ---	
Počet kreditov: 14	
Odporúčaný semester štúdia: 4. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Študent/ka musí absolvovať všetky povinné predmety a povinne voliteľné v rozsahu, ktorý je nevyhnutnou podmienkou práva zúčastniť sa štátnych záverečných skúšok a obhajoby bakalárskej práce podľa aktuálneho predpisu Študijného poriadku PU tak, aby v konečnom dôsledku získal najmenej 180 kreditov za celé štúdium.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent/ka pozná koncept záverečnej práce.</i> <i>Absolvent/ka vie identifikovať jednoduchý výskumný problém, jeho cieľ, vie si preň zvoliť výskumnú metódu a vyhodnotiť jeho výsledky.</i> <i>Absolvent/ka sa orientuje vo vybranej problematike (tému diplomovej práce) v rozsahu určenom pre tento typ kvalifikačných prác.</i> <i>Absolvent/ka rozlišuje kvalitatívne a kvantitatívne výskumné metódy.</i> <i>Absolvent/ka pozná spôsoby vyhodnocovania výsledkov výskumu.</i>	
Získané zručnosti: <i>Absolvent/ka vie identifikovať výskumný problém, vie si stanoviť cieľ výskumu.</i> <i>Absolvent/ka si pre svoj výskum vie zvoliť výskumnú vhodnú metódu.</i>	

Absolvent/ka si dokáže zvoliť spôsob zberu dát.

Absolvent/ka dokáže vyhodnocuje výsledky ich analýzy.

Absolvent/ka interpretuje výsledky analýzy,

vie zdôvodniť aktuálnosť zvoleného výskumného problému, výber výskumnej metódy a význam dosiahnutých výsledkov.

Získané kompetentnosti:

Absolvent/ka využíva celý rad stratégií pri skúmaní zvoleného výskumného problému na základe vedomostí o špecifikách zvoleného výskumného problému dokáže využiť technickú kompetentnosť, výskumnú kompetentnosť zberu dát, ich analýzy a spracovania jej výsledkov.

Absolvent/ka dokáže poukázať na aplikáciu výsledkov svojho výskumu v prekladateľskej/tlmočnickej praxi.

Hodnotenie bude udelené na základe splnenia požiadaviek podľa klasifikačnej stupnice A, B, C, D, E, FX – Študijného poriadku PU v Prešove. Výsledné hodnotenie odráža jednak hodnotenie školiteľa, jednak oponenta práce, ale aj členov komisie pre štátne skúšky bakalárskeho študijného odboru v zmysle zákona č. 131/2001 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov paragrafu 63 ods. 4. na základe ústne prezentovanej obhajoby, ktorá môže byť podporená inovačnými technológiami podľa charakteru predkladanej práce

Stručná osnova predmetu:

Je v korelácii s podmienkami, ktoré je nevyhnutné splniť, aby mohol študent/ka prácu predstaviť a obhájiť pred komisiou pre štátne skúšky bakalárskeho študijného odboru daného zamerania.

Odporúčaná literatúra:

KAČMÁROVÁ, A. (2019) Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce. Prešovská univerzita v Prešove.

Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátoprávnou jurisdikciou SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: *slovenský*

Poznámky: ---

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	B	C	D	E	FX
59 %	11 %	7 %	15 %	0 %	7 %

Vyučujúci: *prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD., školitelia diplomových prác*

Dátum poslednej zmeny: *1. 2. 2022*

Schválil: *Skúšobná komisia schválená Vedeckou radou FF PU*

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/ŠZSMR/22</i>	Názov predmetu: <i>Teória a dejiny prekladu a tlmočenia</i> Štátna záverečná skúška (povinný predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>4. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Študent/ka musí absolvovať všetky povinné predmety a povinne voliteľné v rozsahu, ktorý je nevyhnutnou podmienkou práva zúčastniť sa štátnych záverečných skúšok a obhajoby bakalárskej práce podľa aktuálneho predpisu Študijného poriadku PU tak, aby v konečnom dôsledku získal najmenej 180 kreditov za celé štúdium.</i> <i>Na získanie výslednej známky A (výborne) musí študent získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80%, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 % z hodnotovej škály vymedzenej akademickým pracoviskom a komisiou pre obhajoby a štátne bakalárske skúšky. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX, a to rovnako aj v prípade zásadného porušenia ustanovení, ktoré pre daný prípad platia (napr. zistenie nečestných praktík). Výsledné hodnotenie odráža sumarizované hodnotenie predsedu a členov komisie menovaných pre štátne skúšky magisterského študijného programu.</i>	
Výsledky vzdelávania:	
Získané vedomosti: <i>Absolvent/ka pozná základné paradigmy, školy a prístupy k prekladu.</i> <i>Absolvent/ka identifikuje podstatné prínosy jednotlivých paradigiem, škôl a prístupov k prekladu.</i> <i>Absolvent/ka pozná hlavných predstaviteľov jednotlivých škôl a prístupov k prekladu.</i> <i>Absolvent/ka analyzuje jednotlivé obdobia v dejinách prekladu.</i> <i>Absolvent/ka generalizuje špecifiká jednotlivých paradigiem, škôl a prístupov k prekladu.</i> <i>Absolvent/ka má vedomosti zo štylistiky, pozná jednotlivé jazykové roviny, ktoré kriticky analyzuje a potom aplikuje v procese redakcie vybraného textu v nadväznosti na jeho analýzu a interpretáciu.</i> <i>Absolvent/ka má ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí o redakcii (prekladového) textu, o korektorských značkách a nástrojoch na revíziu textu v programe Word.</i> <i>Absolvent/ka má vedomosti o jazykovej korektúre a redakčných úpravách umeleckého alebo odborného prekladového textu.</i> <i>Absolvent/ka má informácie o jednotlivých jazykových rovinách a (umeleckom, neumeleckom) texte, žánrových, príp. literárnohistorických kontextoch, pričom poznanie aplikuje pri posudzovaní adekvátnosti komunikátu preloženého do slovenčiny – vo vzťahu k všetkým jazykovým rovinám.</i>	
Získané zručnosti: <i>Absolvent/ka dokáže vyhodnotiť prínos významných translatológov prekladu do teórie prekladu.</i> <i>Absolvent/ka identifikuje aj prípadné nedostatky jednotlivých paradigiem, škôl a prístupov k prekladu.</i>	

Absolvent/ka vie identifikovať štruktúry netypické pre slovenčinu a transformuje ich do primeranej podoby.

Absolvent/ka vie analyzovať uplatnené prekladateľské postupy vo vybraných textoch a vytvoriť metajazykový komentár prekladu.

Získané kompetentnosti:

Absolvent/ka kriticky vyhodnocuje jednotlivé paradigmy, školy prekladu a prístupy k prekladu;

Absolvent/ka vyhodnocuje mieru aktuálnosti prístupu k základným konceptom prekladu v jednotlivých školách prekladu.

Absolvent/ka je kompetentný/á určiť formálne a obsahové znaky vybraných textov, keďže ich poznanie je potrebné pre efektívnu redakčnú úpravu prekladu, je kompetentný kriticky analyzovať a interpretovať preklad a v procese jeho redakcie ho tvorivo upraviť.

Stručná osnova predmetu:

Štátne záverečné skúšky sa konajú v zmysle zákona č. 131/2001 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov paragrafu 63 ods. 4. na základe ústne prezentovanej prípravy.

Štátnu skúšku tvorí okruh otázok z povinných predmetov:

Teória a dejiny umeleckého a odborného prekladu vo svete

Teória a dejiny tlmočenia

Jazykovo-ortografický systém slovenčiny

Odporúčaná literatúra:

Knižné publikácie:

BASSNETT, S. 2002. *Translation Studies*, Shanghai Foreign Language. Education Press.

GENTZLER, E. 2001. *Contemporary Translation Theories*, Shanghai Foreign Language. Education Press.

MUNDAY, J. 2016. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge. Dostupné z: http://routledgetextbooks.com/textbooks/_author/munday-9780415584890/

STOLZE, R. *The Development of Translation Studies as a Discipline – From linguistics to cognition*.

Myslenie o prelade (zborník). 2007. Bratislava: Ústav svetovej literatúry SAV, Kalligram.

Štúdie:

FIRDAUS, S. 2012. *Evolution of Translation Theories & Practice*. Dostupné z:

https://www.qurtuba.edu.pk/thedialogue/The%20Dialogue/7_3/Dialogue_July_September2012_277-294.pdf

GHANOONI, Ali Reza. 2012. *A Review of the History of Translation Studies*. In: *Theory and Practice in Language Studies*, Vol. 2, No. 1, pp. 77 – 85, January.

GROSS, A. *Some Major Dates and Events in the History of Translation*.

LEBERT, M. *A short history of translation through the ages*. Dostupné z: <https://www.iapti.org/iaptiarticle/a-short-history-of-translation-through-the-ages-marie-lebert-2/>

PARDO, Betlem Soler. *Translation Studies: An Introduction to the History and Development of (Audiovisual) Translation*.

OLOHAN, M. 2014. *History of science and history of translation: disciplinary commensurability? The Translator*, 20 (1), 9 – 25. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/13556509.2014.899091>

RACOMA, B. *The History of Translations (Past, Present and Future)*. Dostupné z: <https://legal-translations.com.au/history-translation-past-present-future-impacts/>

SAWANT, D. G. 2013. *History of Translation*.

Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/271640678_History_of_Translation ANDRIČÍK,

M. 2004. *K poetike umeleckého prekladu*. Levoča: Modrý Peter.

ANDRIČÍK, M. 2014. *Preklad pod lupou*. Levoča: Modrý Peter.

BÍLIK, R. 2009. *Interpretácia umeleckého textu*. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis.

CULLER, J. 2002. *Krátký úvod do literárnej teórie*. Brno: Host.

Didaktika prekladu a tlmočenia na Slovensku. 2018. Eds.: M. Djovčoš, P. Šveda a kol. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

ECO, U. 1995. *Interpretácia a nadinterpretácia*. Bratislava: Archa.

FERENČÍK, J. 1982. *Kontexty prekladu*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

FIŠER, Z. 2005. *Překlad jako kreativní proces*. Brno: Host.

GROMOVÁ, E. 2003. *Teória a didaktika prekladu*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.

HARPÁŇ, M. 2004. *Teória literatúry*. Bratislava: Tigris.

JANČOVIČ, I. a kol. 2016. *Podoby interpretácie*. Bratislava: Veda.

KUFNEROVÁ, Z. 2009. *Čtení o překládání*. Praha: H+H Vyšehradská.

LOTMAN, J. M. 1990. *Štruktúra umeleckého textu*. Bratislava: Tatran.

LOTMAN, J. M. 1994. *Text a kultúra*. Bratislava: Archa.

MIKO, F. 1969. *Estetika výrazu*. Bratislava: SPN.

MISTRÍK, J. 1997. *Štylistika*. Bratislava: SPN.

MÜGLOVÁ, D. 2009. *Komunikácia, tlmočenie, preklad*. Nitra: Enigma.

PASSIA, R. – MAGOVÁ, G. 2015. *Deväť životov: Rozhovory o preklade a literárnom živote*. Bratislava: Kalligram.

POPOVIČ, A. 1975. *Teória umeleckého prekladu*. Bratislava: Tatran.

POPOVIČ, A. Ed. 1983. *Originál – preklad. Interpretačná terminológia*. Bratislava: Tatran.

RICOEUR, P. 1997. *Teória interpretácie. Diskurz a prebytok významu*. Bratislava: Archa.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky: ---

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 116

A	B	C	D	E	FX
54 %	21 %	16 %	2 %	3 %	3 %

Vyučujúci: členovia komisie schválení vedeckou radou FF PU

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

POVINNE VOLITEĽNÉ PREDMETY

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 1IPT/KRIPR/22	Názov predmetu: <i>Kritika a interpretácia prekladu</i> (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: prednáška Metóda: prezenčná Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 prednáška
Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester štúdia: 1. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2. stupeň
Podmieňujúce predmety:
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením.</i> <i>Hodnotenie predmetu pozostáva z dvoch častí:</i> 1. <i>Aktívna účasť na diskusiách v 2. – 10. týždni semestra – max. 36 b.</i> <i>Študent si doma naštuduje predpísané teoretické state, umelecké texty, modelové kritiky prekladu a prekladateľské komentáre (presný harmonogram dostane na začiatku semestra) a na hodine ich ústne komentuje. Za každú z 9 hodín môže získať max. 4 b.</i> 2. <i>Príprava a prezentácia kritiky prekladu (recenzie alebo prekladovo-kritickej štúdie) – max. 64 b.</i> <i>Študent v 11. – 13. týždni odprezentuje vlastnú kritiku prekladu (max. 32 b) a v 13. týždni (po zapracovaní pripomienok od pedagóga a spolužiakov) odovzdá zadanie v písomnej podobe (cca 5 normostrán; max. 32 b).</i> <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí študent získať najmenej 90 % bodového skóre, na získanie hodnotenia B najmenej 80 %, na získanie hodnotenia C najmenej 70 %, na získanie hodnotenia D najmenej 60 %, na získanie hodnotenia E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet bodov za 1. a 2. úlohu (dohromady 100 b = 100 %).</i>
Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu: – 2 kredity = 60 hod. – Výučba predmetu v jednotlivých týždňoch semestra (1 prednáška): 13 týždňov x 0,75 hod. = 9,75 hod. – Samoštúdium teoretickej literatúry, umeleckých textov a modelových kritik prekladu na 2. – 10. seminár: 9 týždňov x 2,5 hod. = 22,5 hod. – Od 7. týždňa začína študent pracovať na vlastnej kritike prekladu, ktorú odprezentuje v 11. – 13. týždni: 27,75 hod. (čas zahŕňa výber a analýzu materiálu, prípravu prezentácie a redakciu textu).
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu Kritika a interpretácia prekladu:</i> V1: ovláda teoretické inštrumentárium interpretácie a má poznatky o filozofických problémoch hermeneutiky; V2: chápe význam aj medze interpretácie v prekladateľskom procese a v procese recepcie prekladu;

V3: orientuje sa v teoretických východiskách, modeloch, etických princípoch a žánroch kritiky prekladu vo svete i na Slovensku.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu Kritika a interpretácia prekladu:

Z1: formuluje výsledky čitateľskej skúsenosti s umeleckým textom a organizuje ich do logického celku;

Z2: tvorí originálne práce prekladovo-kritického charakteru podľa pravidiel konkrétneho žánru (recenzia, prekladovo-kritická štúdia);

Z3: prezentuje výsledky svojej kritickej práce pred kolegami a zapracúva do vznikajúceho odborného textu podnety z diskusie.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu Kritika a interpretácia prekladu:

K1: volí vhodnú interpretačnú metódu vzhľadom na vnútrotextové i mimotextové charakteristiky umeleckého textu;

K2: posudzuje cudzie prekladateľské výkony (aj s cieľom zlepšovať si prekladateľské kompetencie);

K3: vyhodnocuje mieru subjektivity, spoločenskej i dejinnej podmienenosti vo vlastných i cudzích hodnotiacich postojoch.

Stručná osnova predmetu:

- Úvodná hodina (predstavenie cieľov a metód výučby a podmienok hodnotenia.
- Autor, čitateľ a porozumenie textu v dejinách hermeneutiky.
- Interpretácia v preklade, preklad ako interpretácia.
- Praktický nácvik interpretačných zručností (tematická kritika, komparatívna interpretácia).
- Vynášanie súdov o literatúre a problém estetickej hodnoty.
- Myslenie o kvalite prekladu vo svete (so zreteľom na Houseovej model hodnotenia prekladu).
- Myslenie o kvalite prekladu na Slovensku (so zreteľom na Ferencíkov a Lašov model kritiky prekladu).
- Kritika prekladu zo sociologickej perspektívy.
- Metakritická kompetencia prekladateľa a autokritika (prekladateľský komentár).
- Praktický nácvik prekladovo-kritických zručností (diachrónny aspekt prekladu, básnická licencia).
- Pokus o vlastnú kritiku prekladu I.
- Pokus o vlastnú kritiku prekladu II.
- Pokus o vlastnú kritiku prekladu III.

Odporúčaná literatúra:

1. Sekundárne zdroje

ANDRIČÍK, M. 2004. K poetike umeleckého prekladu. Levoča: Modrý Peter, s. 39 – 49.

Anketa o kritike prekladu. In: Kritika prekladu, 2019, roč. 7, č. 1, s. 39 – 75.

COMPAGNON, A. 2006. Démon teórie. Prel. J. Truhlářová. Bratislava: Kalligram, s. 47 – 102, 245 – 279.

ŽURČOVÁ, B. 2014. Empirický výskum súčasných podôb kritiky literárneho prekladu na Slovensku. In: KOZÁKOVÁ, L. – MACHOVÁ, L., eds. Prekladateľské listy 3. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 42 – 52.

FERENČÍK, J. 1982. *Kontexty prekladu*. Bratislava: Slovenský spisovateľ, s. 28 – 70.

HOUSE, J. 2015. *Translation Quality Assessment: Past and Present*. Abingdon, Oxon, New York: Routledge, s. 21 – 53.

KOŽELOVÁ, A. 2018. *Prekladateľské kompetencie v kontexte domácej translatológie*. Prešov: PU, s. 89 – 112.

LAŠ, M. 2019. *Kritika umeleckého prekladu na Slovensku včera a dnes*. Banská Bystrica: Belianum, 2019, s. 78 – 131.

LEVÝ, J. 1998. *Umění překladu*. Praha: Ivo Železný, s. 53 – 67.

ROBINSON, D. 2017. *What kind of literature is a literary translation?* In: *Target*, roč. 29, č. 3, s. 440 – 463.

TOURY, G. 1995. *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam: John Benjamins, s. 61 – 92.

ZEHNALOVÁ, J. et al. 2015. *Kvalita a hodnocení překladu: Modely a aplikace*. Olomouc: Univerzita Palackého, s. 7 – 51.

2. Modelové prekladovo-kritické štúdie, recenzie a prekladateľské komentáre

TRUHLAŘOVÁ, J. 2008. *Hugov Hernani a Rostandov Cyrano z Bergeracu*. In: *Na cestách k francúzskej literatúre*. Bratislava: Veda, s. 81 – 114.

ŽIVČÁK, J. 2021. *Trubadúr Jaufre Rudel v preklade Jozefa Felixa a Viliama Turčányho*. In: KOŽELOVÁ, A. – BRODŇANSKÁ, E. – DRENGUBIAK, J. – ŽIVČÁK, J., eds. *Dialóg medzi minulosťou a prítomnosťou*. Prešov: FF PU, s. 247 – 259.

HOSTOVÁ, I. 2014. *Spev o mne*. In: *Revue svetovej literatúry*, roč. 50, č. 2, s. 151 – 153.

ŽIVČÁK, J. 2019. *Umrieť z lásky a pre lásku: poznámky k protofrancúzskej Sekvencii o sv. Eulálii*. In: *Vertigo*, roč. 7, č. 4, s. 16 – 24.

FELDEK, Ľ. 2012. *Prečo rýmovaný Proglas?* In: TOMKO, J. et al. *Proglas. Preklady a básnické interpretácie*. Bratislava: LIC, s. 71 – 75.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk (na základnej úrovni aj český a anglický jazyk)

Poznámky: -----

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	B	C	D	E	FX
74 %	15 %	8 %	2 %	0 %	2 %

Vyučujúci: Mgr. Ján Živčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta/pracovisko: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/ZALEX/22

Názov predmetu:

	Základy lexikografie a terminológie (povinne voliteľný predmet)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Druh výučby: seminár	
Metóda: prezenčná	
Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 seminár	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: 1. semester	
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent spracuje a na seminári odprezentuje seminárnu prácu – významný slovenský lexikografický projekt. V priebehu skúškového obdobia realizuje vedomostný test zahŕňajúci teoretické a praktické úlohy. Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 % bodovej hodnoty testu, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia kvality seminárnej práce a vedomostného testu.</i>	
Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu: – 2 kredity = 60 hod. – výučba predmetu: 13 týždňov - 1 seminár = 13 hod. – seminárna práca a jej prezentácia: 17 hod. – samostatné štúdium odbornej literatúry a príprava na test: 30 hod.	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent pozná typy slovníkov a ich funkcie, aktuálne jazykové a nejazykové slovenské slovníky, spôsoby lexikografického a korpusového spracovania slovenskej lexiky, elektronickú slovníkovú, korpusovú a terminologickú databázu slovenčiny. Pozná parametre, funkcie a vlastnosti termínu, paradigmatické vzťahy a dynamické procesy v terminológii.</i>	
Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu získa zručnosti v používaní lexikónov a korpusov, zručnosti samostatne vyhľadať a spracúvať informácie, dôležité v procese prekladu, v slovenských lexikografických prácach, databázach a korpusoch a vie ich správne vyhodnotiť. Dokáže analyzovať preklady z hľadiska adekvátneho a vhodného využitia lexiky na základe informácií v lexikónoch a identifikovať termín vrátane zhodnotenia jeho sémanticko-formálnych parametrov. Získa schopnosť posúdiť správnosť a adekvátnosť využitia termínu a profesionalizmu v závislosti od žánru prekladu.</i>	
Získané kompetentnosti: <i>Absolvent predmetu dokáže samostatne riešiť odborné úlohy. Kriticky vie posúdiť kvalitu lexikónu a vyhľadať v ňom informácie týkajúce sa jazyka prekladu. Získa kompetentnosť zaujímať stanoviská k vhodnosti terminologického ekvivalentu a k funkčnému výberu slov v slovenských prekladoch.</i>	

Stručná osnova predmetu:

- Lexikografia ako teória a prax spracovania slovnej zásoby a teória o tvorbe slovníkov.
- Metodika i metodológia spracovania rozličných typov slovníkov. Lexikológia lexikografie.
- Typy slovníkov (encyklopedické a jazykové; diachrónne a synchrónne; výkladové a prekladové, etymologické, nárečové, frazeologické, onomastické, retrográdne atď.)
- Slovenské kodifikačné jazykové slovníky. Výkladový slovník. Krátky slovník slovenského jazyka IV.
- Povaha slovníkovej jednotky, štruktúra a obsah heslovej state.
- Štruktúra hesla, kvalifikátory a ich funkcia, používanie slovníka v praxi.
- Používanie slovnej zásoby v prekladateľskej praxi, triedenie slovnej zásoby a funkčný výber lexém pre konkrétny preklad.
- Terminológia. Vlastnosti termínu. Sémantické tvorenie termínov. Dynamické procesy v terminológii. Profesionalizmy a slangové pomenovania. Terminologické ekvivalenty.
- Právna terminológia a vplyv právnických termínov na percepciu textov zákonov. Terminologické slovníky.
- Analýza prekladov so zreteľom na adekvátny výber lexikálnych prostriedkov na vyjadrenie daného významu (overovanie v normatívnych a prekladových slovníkoch, korpusoch).

Odporúčaná literatúra:

- Česko-slovenský slovník. 1979. Red. G. Horák. Bratislava: Veda.
- Historický slovník slovenského jazyka. I – V. 1992 – 2003. Red. M. Majtán. Bratislava, Veda.
- Hochel, B.: Slovník slovenského slangu. Bratislava: Hevi 1993.
- Horecký, J. – Buzássyová, K. – Bosák, J. a kol. 1989. Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda.
- Imrichová, M. at al. 2015. Slovník právnických termínov pre verejnosť. Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.
- Ivanová-Šalingová, M. 1997. Homonymický slovník. Vydavateľstvo Samo-AMM. Bratislava – Prešov.
- Krátky slovník slovenského jazyka. 2004. Red. J. Kačala, M. Pisárčiková. 4. vyd. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>
- Masár, I. 1991. Príručka slovenskej terminológie. Bratislava: Veda.
- Oravec, P. 2007. Obrátený slovník cudzích slov. Bratislava: Epos.
- Oravec, P. 2014. Slovník slangu a hovorenej slovenčiny. Praha: Maxdorf.
- Pravidlá slovenského pravopisu. 2013. Red. M. Považaj. 4. nezmenené vyd. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>
- Ripka, I. – Imrichová, M. 2011. Kapitoly zo slovenskej lexikológie a lexikografie. Prešov: FF PU.
- Slovník cudzích slov (akademický). 2005. 2., doplnené a prepracované vyd. Spracoval kolektív autorov pod vedením V. Petráčkovej a J. Krausa. Preklad Ľ. Balážová, J. Bosák, J. Genzor, I. Ripka, J. Skladaná. Ed. Ľ. Balážová – J. Bosák. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá. Dostupný aj na: <http://slovník.juls.savba.sk/>
- Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra Bratislava. Dostupné na: www.https://slovník.juls.savba.sk/
- Slovenské vžitie názvy geografických objektov ležiacich mimo územia Slovenskej republiky. 1999. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR.
- Slovenské vžitie názvy štátov a súvislých území. 2000. Bratislava: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR.
- Slovenský národný korpus Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra Bratislava. Dostupné na: <https://korpus.sk/>

<i>Slovník slovenských nárečí. I. – II. 1994. Red. I. Ripka. Bratislava: Veda.</i> <i>Slovník súčasného slovenského jazyka. A – G (1. zv.); H – L (2. zv.), M – N (3. zv.). 2006 (1. zv.); 2011 (2. zv.); 2015 (3. zv.). Red. B. Buzássyová – A. Jarošová. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: http://slovník.juls.savba.sk/</i> <i>Smiešková, E. 1989. Malý frazeologický slovník. Bratislava: SPN.</i> <i>Synonymický slovník slovenčiny. 1995. Red. M. Pisárčiková. 1.vyd. Bratislava: Veda. Dostupný aj na: http://slovník.juls.savba.sk/</i> <i>Terminologický portál Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra Bratislava. Dostupné na: https://terminologickyportal.sk/</i>																	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský jazyk</i>																	
Poznámky:																	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 33 <table> <tr> <th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>E</th><th>FX</th></tr> <tr> <td>45 %</td><td>36 %</td><td>12 %</td><td>3 %</td><td>0 %</td><td>3 %</td></tr> </table>						A	B	C	D	E	FX	45 %	36 %	12 %	3 %	0 %	3 %
A	B	C	D	E	FX												
45 %	36 %	12 %	3 %	0 %	3 %												
Vyučujúci: <i>doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.</i>																	
Dátum poslednej zmeny: <i>1. 2. 2022</i>																	
Schválil: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.</i>																	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/KOLIPR/22</i>	Názov predmetu: <i>Korpusová lingvistika pre prekladateľov (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>1. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra študent/ka spracuje a odovzdá seminárnu prácu – korpusovú analýzu vybraného jazykového javu. Na získanie</i>	

hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent/ka, ktorý/á získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia seminárnej práce a vedomostného testu.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 2 kredity = 60 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov 1 seminár = 13 hod.
- samostatné štúdium odbornej literatúry + príprava na seminár: 13 hod.
- príprava seminárnej práce + vyhľadanie teoretických zdrojov + získanie korpusového materiálu ako východiska seminárnej práce: 34 hod.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent/ka predmetu dokáže samostatne pracovať so Slovenským národným korpusom, pracovať s paralelnými korpusmi, vyhľadávať dáta v Slovenskom národnom korpuse na základe vybraných korpusových nástrojov, využiť znalosti získané na základe korpusového zberu dát pri analýze prekladu, verifikovať hypotézy o distribúcii jazykových jednotiek a štruktúr pomocou korpusu, vysvetliť rozdiel medzi korpusovo riadeným a korpusovo založeným prístupom, opísať súčasné trendy výskumu v slovenskej i svetovej korpusovej lingvistike, osobitne v korpusovo založenej translatológii.

Získané zručnosti:

Absolvent/ka vie aplikovať jednoduché konkrétne kreatívne a logické myslenie požadované pri interpretácii prekladateľských riešení na základe reálnych jazykových dát získaných z korpusu, vie využiť získané jazykové, komunikačné a prezentačné zručnosti v praxi, vie aktívnym spôsobom získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore, ovláda základné matematicko-štatistické zručnosti (dokáže aplikovať vybrané matematicko-štatistické metódy v rámci korpusovej analýzy).

Získané kompetencie:

Absolvent/ka predmetu je schopný/á autonómne a samostatne vyhodnotiť funkciu jazykových prostriedkov pri preklade textov na základe autentického jazykového materiálu získaného z korpusových zdrojov. Disponuje metajazykovou axiologickou kompetenciou, na základe ktorej dokáže hodnotiť a diferencovať jazykového prostriedky a ich komunikačno-pragmatické funkcie v preklade. Disponuje občianskymi a sociálnymi kompetenciami, uvedomuje si úlohu jazyka a jeho podiel na kultivácii spoločenskej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:

- Základné pojmy. História budovania korpusov vo svetovej a slovenskej lingvistike. Typy korpusov. Metodológia: zber dát, veľkosť korpusov, reprezentatívnosť a vyváženosť dát. Korpusy písaného a hovoreného jazyka, synchronne a diachronne korpusy, jednojazyčné a viacjazyčné korpusy: charakteristika a možnosti využívania dát.
- Slovenský národný korpus. Projekty súvisiace s korpusom: slovníky, databázy, literárne korpusy. Word Sketch Engine. Slovník súčasného slovenského jazyka.
- Špecifiká práce s paralelnými korpusmi. Paralelné korpusy, komparatívne korpusy a súbežné korpusy. Bilingválne, multilingválne a monolingválne korpusy. Jednosmerné a obojsmerné korpusy.

- *Korpusové nástroje a metódy vyhodnocovania (KWIC, konkordancia, kolokácie, MI-score, T-score, logDice, frekvenčná distribúcia, P-filter, N-filter).*
- *Lingvistická anotácia: vonkajšia a vnútorná. Tokenizácia, lemmatizácia, morfológické a syntaktické značkovanie.*
- *Vybrané problémy korpusovej lingvistiky: potenciálne verzus reálne, gramatickosť verzus užívanosť, centrálna a periférna javy jazykového systému, konkurenčné vzťahy v úze.*
- *Korpusovo založené prekladateľské štúdiá.*

Odporúčaná literatúra:

ČERMÁK, F. – BLATNÁ, R. 2005. *Jak využívať Český národní korpus. Studijní příručka. Praha: NLN.*

ČERMÁK, F. – KLÍMOVÁ, J. – PETKEVIČ, V. 2000. *Studie z korpusové lingvistiky. Praha: Karolinum.*

ČERMÁK, F. – KŘEN, M. 2004. *Frekvenční slovník češtiny. Praha: NLN.*

ČERMÁK, F. 2006. *Korpusová lingvistika: Stav a modelové přístupy. Praha: NLN.*

GAJDOŠOVÁ, K. – ŠIMKOVÁ, M. 2018. *Frekvenčný slovník hovorenej slovenčiny na báze Slovenského hovoreného korpusu. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV.*

GARABÍK, R. – KMEŤOVÁ, B. – ŠIMKOVÁ, M. – ZUMRÍK, M. 2017. *Frekvenčný slovník slovenčiny na báze Slovenského národného korpusu. Bratislava: Veda.*

KOCEK, J. – KOPŘIVOVÁ, M. – KUČERA, K. 2005. *Český národní korpus: Úvod a příručka uživatele. Praha: Ústav Českého národní korpusu, FFUK Praha.*

SOKOLOVÁ, M. – IVANOVÁ, M. Eds. 2006. *Sondy do morfosyntaktického výskumu slovenčiny na korpusovom materiáli. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis.*

Jazykovedný zborník 20 (AFPh UP 154/236). Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta.

ŠIMKOVÁ, M. – GAJDOŠOVÁ, K. – KMEŤOVÁ, B. – DEBNÁR, M. 2017. *Slovenský národný korpus. Texty, anotácie, vyhľadávania. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vydavateľstvo Mikula.*

ŠIMKOVÁ, M. – LEVICKÁ, J. – DEBNÁR, M. 2018. *Dynamické javy v súčasnej slovenčine a jej výskume; zodp. red. Mária Šimková. Bratislava: Veda.*

ŠIMKOVÁ, M. – GAJDOŠOVÁ, K. 2020. *Slovenský národný korpus. Používanie, príklady, postupy. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vydavateľstvo Mikula.*

ŠULC, M. 1999. *Korpusová lingvistika. Praha: Karolinum.*

ZUMRÍK, M. 2020. *Filozofické aspekty korpusovej lingvistiky. Bratislava: Veda.*

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc., prof. Mgr. Martina Ivanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/SOCPR/22</i>	Názov predmetu: <i>Sociolingvistika (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>1. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je ukončený priebežným hodnotením.</i> <i>V priebehu semestra študent vypracuje práce, ktoré budú výstupmi z dvoch projektov: analýza jazykovej krajiny; sociolingvistická anketa</i> <i>Súčasťou priebežného hodnotenia bude aj vedomostný test.</i> <i>Všetky súčasti priebežného hodnotenia budú bodované</i> <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.</i> <i>Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na prednáškach a seminároch v pomere k súčtu maximálnych a minimálnych hodnôt bodov určených za jednotlivé hodnotenia.</i> <i>Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:</i> <i>2 kredity = 60 hod.</i> <i>výučba predmetu: 13 týždňov 1 prednáška + 1 seminár = 19,5 hod.</i> <i>samostatná práca – príprava na seminár, vypracovanie seminárnej práce: 22,5hod.</i> <i>samostatné štúdium odbornej literatúry a príprava na testy priebežného hodnotenia: 18 hod.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent/ka predmetu ovláda základnú sociolingvistickú terminológiu, vyplývajúcu z konceptu jazykovej situácie; má vedomosť o formách existencie súčasnej slovenčiny; dokáže analyzovať ich štruktúrnú podstatu a orientuje sa vo funkčnom využití jednotlivých variet súčasnej slovenčiny.</i> Získané zručnosti:	

Absolvent/ka predmetu využíva informácie z odbornej literatúry na riešenie praktických úloh v hodnotení jednotlivých variet národného jazyka, v spôsoboch ich uplatnenia v jednotlivých komunikačných sférach (vrátane ich uplatnenia v prekladovom texte).

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu sa dokáže orientovať v problematike jazykového manažmentu a jazykovej legislatívy Slovenskej republiky. Dokáže interpretovať jednotlivé súčasti zákona o štátnom jazyku v znení neskorších predpisov (jazykovej legislatívy); orientuje sa v problematike bilingvizmu a multilingvizmu na území Slovenskej republiky; je schopný reflektovať slovenčinu používanú enklávami a diaspórami v zahraničí.

Stručná osnova predmetu:

- Jazyk a spoločnosť.
- Jazyková situácia: vonkajšia; vnútorná.
- Sociálna podstata bilingvizmu a multilingvizmu.
- Stratifikácia súčasnej slovenčiny: spisovný jazyk, štandardná, subštandardná varieta, interdialekt, dialekt.
- Dialekt ako výraz identity.
- Vnútrojazykový preklad.
- Teória jazykového manažmentu.
- Koncepcia starostlivosti o štátny jazyk.
- Kodifikačné príručky.
- Jazyková krajina.

Odporúčaná literatúra:

DOLNÍK, J. 2009. Všeobecná jazykoveda. Bratislava: Veda, s. 336 – 365, 2013 (časť Sociolingvistika).

DOLNÍK, J. 2010. Jazyk, človek, kultúra. Bratislava: Kalligram.

DOLNÍK, J. 2012. Sila jazyka. Bratislava: Kalligram.

DOLNÍK, J. 2021. Jazyk v sociálnej praxi. Bratislava: Veda.

FINDRA, J. 1998. Jazyk, reč, človek. Bratislava: Q 111.

GAVUROVÁ, M. 2021. Dialekt jako prejav identity. Fintice: FACE.

NEUSTUPNÝ, J. V. 2002. Sociolingvistika a jazykový management. Sociologický časopis – Czech Sociological Review, 38, 429 – 442.

Dostupné na: <https://sreview.soc.cas.cz/pdfs/csr/2002/04/03.pdf>

ONDREJOVIČ, S. 2008. Jazyk, veda o jazyku, societa. Sociolingvistické etudy. Bratislava: Veda.

ORGOŇOVÁ, O. a DOLNÍK, J. 2010. Používanie jazyka. Bratislava: Univerzita Komenského.

POKORNÝ, J. 2010. Lingvistická antropologie. Jazyk, mysl a kultura. Praha: Grada.

SLANČOVÁ, D. a M. SOKOLOVÁ. 2011. Návrat k varietám hovorenej podoby slovenčiny na východnom Slovensku po pätnástich rokoch. In: M. Ološtiak, M. Ivanová a D. Slančová (eds.), 1996. Vidy jazyka a jazykovedy. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta. Veľký sociologický slovník. Praha: Karolinum. 1627 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: *prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc., Mgr. Miroslava Gavurová, PhD.***Dátum poslednej zmeny:** 1. 2. 2022**Schválil:** *prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.***INFORMAČNÝ LIST PREDMETU****Vysoká škola:** *Prešovská univerzita v Prešove***Fakulta:** *Filozofická fakulta***Kód predmetu:**
*1IPT/LITKOM/22***Názov predmetu:**
*Literárna komparatistika (povinne voliteľný predmet)***Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:****Druh výučby:** *seminár***Metóda:** *prezenčná***Týždenný rozsah výučby v hodinách:** *1 seminár***Počet kreditov:** 2**Odporúčaný semester štúdia:***2. semester***Stupeň vysokoškolského štúdia:***2. stupeň***Podmieňujúce predmety:****Podmienky na absolvovanie predmetu:***Predmet je hodnotený priebežne. Jeho úspešné absolvovanie predpokladá dosiahnutie aspoň 50 % bodov z týchto aktivít:*

- 1. V priebehu semestra študent pripravuje samostatne a v skupine analyticky a interpretačne zamerané výstupy vo vzťahu k téme a problému seminárnej hodiny. Študent analyzuje, interpretuje a porovnáva vybrané texty. Max. 20 % bodov.*
- 2. Študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá seminárnu prácu ako výsledok aktívnej konfrontácie literárnovedného poznania a poznania literárnej komparatistiky o vybranom umeleckom texte v medziliterárnom kontexte a čitateľskej skúsenosti. Max. 40 % bodov.*
- 3. Študent prezentuje svoje poznanie o prečítaných primárnych a sekundárnych textoch na hodine a vo vedomostnom teste. Max. 40 % bodov.*

*Na získanie hodnotenia A musí získať najmenej 90 % bodov, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.**Študent, ktorý získa menej ako 50 % bodov, bude hodnotený stupňom FX.*

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer aktívnej účasti na seminárnych hodinách a tvorby analytický a interpretačne zameraných textových výstupov, hodnotenia seminárnej práce a vedomostného testu.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 2 kredity = 60 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov 1 seminár = 13 hod.
- každý týždeň semestra študent vypracuje zadanie na seminár (samostatná práca), analyticko-interpretácie výstupy, ktoré porovnávajú vybrané texty, žánre, témy a pod. (11 x 2 hod. = 22 hod.)
- samostatné štúdium odporúčaných študijných materiálov a aktívne prezentovanie poznania o téme a probléme seminárnej hodiny – 25 hod.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent predmetu získa ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí, dokáže definovať pojem literárna komparatistika, predmet a ciele literárnej komparatistiky, pozná jej metódy a aplikuje ich pri práci s literárnym textom, autorskou dielňou, literárnym smerom a pod.

Tvorivo aplikuje poznatky z teórie literatúry a literárnej komparatistiky pri charakterizovaní literárneho diela v kontexte slovenskej a svetovej literatúry.

Vie určiť poetologické osobitosti umeleckého textu v literárnohistorickom a medziliterárnom kontexte,

vie identifikovať a zdôvodniť osobitosti vybraných umeleckých textov, pohybov, smerov a skupín z pohľadu literárnej komparatistiky.

Získané zručnosti:

Aktívne získané vedomosti, ktoré absolvent kriticky analyzuje, dokáže zúročiť v procese analýzy, interpretácie a komparácie umeleckých textov.

Dokáže tvorivo riešiť zadané úlohy a vytvoriť analyticko-interpretácie a komparatívne zamerané výstupy.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu je kompetentný určiť poetologické osobitosti umeleckého textu v širšom medziliterárnom kontexte, tvorivo riešiť úlohy a zovšeobecniť získané poznanie o literárnej komparatistike a jej otázkach i problémoch.

Stručná osnova predmetu:

- Literárna komparatistika. Pojem literárna komparatistika, definícia jej predmetu a cieľov.
- Z dejín literárnej komparatistiky.
- Literárna komparatistika v kontexte literárnovedných disciplín.
- Pojem svetová literatúra. Svetová literatúra ako cieľ výskumu literárnej komparatistiky.
- Slovenská literárna komparatistika (Dionýz Ďurišin a ďalší).
- Metódy literárnej komparatistiky (výskum vplyvu a recepcie).
- Literárna komparatistika a periodizácia.
- Literárna komparatistika a genológia (literárne druhy a žánre). Podoby a odlišnosti literárnych diel, skupín, období.

- Literárna komparatistika a tematológia.
- Literárna komparatistika a preklad.
- Pojem intertextuality v kontexte komparatistického výskumu.

Odporúčaná literatúra:

BAKOŠ, M. 1966. Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava: SAV.
 BLOOM, H. 2000. Kánon západní literatúry. Praha: Prostor.
 CORBINEAU-HOFFMANNOVÁ, A. 2008. Úvod do komparatistiky. Praha: Akropolis.
 ĎURIŠIN, D. 1976. Problémy literárnej komparatistiky. Bratislava: SAV.
 ĎURIŠIN, D. 1985. Teória literárnej komparatistiky. Bratislava: Slovenský spisovateľ.
 ĎURIŠIN, D. 1980 – 1995. Osobitné medziliterárne spoločenstvá I. – VI. Bratislava: SAV.
 FELIX, J. 1991. Literárne križovatky. Bratislava: Slovenský spisovateľ.
 FERENČÍK, J. 1982. Kontexty prekladu. Bratislava: Slovenský spisovateľ.
 FIŠER, Z. 2005. Překlad jako kreativní proces. Brno: Host.
 GROMOVÁ, E. 2003. Teória a didaktika prekladu. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.
 HARPÁŇ, M. 2004. Teória literatúry. Bratislava: Tigra.
 HRABÁK, J. 1976. Literární komparatistika. Praha: SPN.
 MIKO, F. 1969. Estetika výrazu. Bratislava: SPN.
 MIKO, F. 1973. Od epiky k lyrike. Bratislava: Tatran.
 MÜGLOVÁ, D. 2009. Komunikácia, tlmočenie, preklad. Nitra: Enigma.
 RICOEUR, P. 1997. Teória interpretácie. Diskurz a prebytok významu. Bratislava: Archa.
 STAIGER, E. 2008. Poetika, interpretace, styl. Praha: Triáda.
 ŠTRAUS, F. 2007. Poézia a verš. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov.
 VAJDOVÁ, L. a kol. 2014. Myslenie o preklade na Slovensku. Bratislava: Kalligram, Ústav svetovej literatúry SAV.
 ZAMBOR, J. 2010. Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava: VEDA.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	B	C	D	E	FX
90 %	3 %	3 %	0 %	0 %	3 %

Vyučujúci: PaedDr. Martina Petříková, PhD., Mgr. Lenka Šafranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: <i>1IPT/ZSLK/22</i>	Názov predmetu: <i>Slovenská literatúra a kultúra (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>2. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je hodnotený priebežne. Jeho úspešné absolvovanie predpokladá dosiahnutie aspoň 50 % bodov z týchto aktivít:</i> <i>1. V priebehu semestra študent pripravuje samostatne a v skupine analyticky a interpretačne zamerané výstupy vo vzťahu k téme a problému seminárnej hodiny. Študent analyzuje a interpretuje vybrané umelecké texty. Max. 20 % bodov.</i> <i>2. Študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá seminárnu prácu ako výsledok aktívnej konfrontácie literárnovedného poznania o vybranom umeleckom texte a čitateľskej skúsenosti. Max. 30 % bodov.</i> <i>3. Študent prezentuje svoje poznanie o prečítaných primárnych a sekundárnych textoch na hodine a vo vedomostnom teste. Max. 50 % bodov.</i> <i>Na získanie hodnotenia A musí získať najmenej 90 % bodov, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 % bodov, bude hodnotený stupňom FX.</i> <i>Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer aktívnej účasti na seminárnych hodinách a tvorby analyticky a interpretačne zameraných textových výstupov, hodnotenia seminárnej práce a vedomostného testu.</i> Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu: <i>– 2 kredity = 60 hod.</i> <i>– výučba predmetu: 13 týždňov 1 seminár = 13 hod.</i> <i>– každý týždeň semestra študent vypracuje zadanie na seminár, analyticko-interpretačné výstupy (samostatná práca) – 11 x 2 hod. = 22 hod.</i> <i>– samostatné štúdium odporúčaných študijných materiálov a aktívne prezentovanie poznania o téme a probléme seminárnej hodiny – 25 hod.</i>	
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent získa ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí o jednotlivých oblastiach slovenskej kultúry a vie ich charakterizovať s dôrazom na vzťah k literárnemu umeniu (literatúra a výtvarné umenie, literatúra a film).</i>	

Vie identifikovať a charakterizovať súvislosti medzi literárnymi textami a textami z ďalších oblastí kultúry, pričom chápe literárne dielo ako umelecký znak v zložitom systéme kultúry, ktorá ponúka istý model sveta.

Chápe literárnohistorické, kultúrno-spoločenské celky ako znaky, rozumie vzťahom medzi nimi.

Vie identifikovať a charakterizovať jednotlivé literárnohistorické etapy vo vývine slovenskej literatúry s dôrazom na 20. storočie.

Orientuje sa v slovenskej literatúre s dôrazom na jej vývinový, žánrový kontext a kľúčové diela.

Vie analyzovať a interpretovať vybrané (najvýznamnejšie) literárne texty, identifikovať poetiku pozoruhodných literárnych diel a autorských dielní z vybraných literárnohistorických etáp s dôrazom na diela 20. storočia.

Vie identifikovať a pomenovať funkciu (umeleckých) textov a ich cirkuláciu a transformácie v priestore slovenskej kultúry a aktualizáciu ich významov a hodnôt.

Získané zručnosti:

Aktívne získané vedomosti, ktoré absolvent kriticky analyzuje, dokáže zúročiť v procese analýzy a interpretácie konkrétnych umeleckých textov zo slovenskej literatúry a kultúry s dôrazom na diela 20. storočia, pričom pri charakteristike diel využije vedomosti z teórie literatúry, literárnej histórie a kultúry.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu je kompetentný určiť poetologické osobitosti umeleckého diela z kontextu slovenskej literatúry a kultúry, posúdiť ich v širšom kontexte. Vie tvorivo riešiť problémy a zovšeobecniť získané poznanie o slovenskej literatúre a kultúre.

Stručná osnova predmetu:

- *Literárne dielo ako znak v kontexte slovenskej literatúry a kultúry 20. storočia.*
- *Analýza a interpretácia literárnych diel a kultúrnej praxe vo vybraných literárnohistorických obdobiach I.*
Genéza a charakter literárnych diel z kontextu slovenskej moderny.
- *Analýza a interpretácia literárnych diel a kultúrnej praxe vo vybraných literárnohistorických obdobiach II.*
Charakteristika slovenskej medzivojnovnej literatúry – estetické, kultúrne a historické pohyby. Vývinové tendencie slovenskej medzivojnovnej poézie a prózy.
Slovenská literatúra pre deti a mládež v rokoch 1918 – 1945 (spoločensko-organizačné podmienky, formovanie umeleckej podoby LPDM).
- *Analýza a interpretácia literárnych diel a kultúrnej praxe vo vybraných literárnohistorických obdobiach III.*
Slovenská literatúra po roku 1945. Problémy „industrializovanej“ literatúry a kultúry. Pozoruhodné autorské dielne, literárne generácie, umelecké skupiny alebo umelecké programy po roku 1945.
„Biele miesta“ v slovenskej literatúre a kultúre (literárny exil).
Moderná literatúra pre deti a mládež. Generácia tzv. detského aspektu.
- *Možnosti interpretácie kultúrnych objektov (literatúra a film, literatúra a výtvarné dielo a pod.).*

Odporúčaná literatúra:

- BACHTIN, M. M. 1973. *Problémy poetiky románu*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.
- BACHTIN, M. M. 1988. *Estetika slovesnej tvorby*. Bratislava: Tatran.
- BÁTOROVÁ, M. 2011. *Slovenská literárna moderna v spektre svetovej moderny*. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej.
- BÍLIK, R., 1994. *Industrializovaná literatúra*. Bratislava: Proxy.
- CULLER, J. 2002. *Krátký úvod do literárnej teórie*. Brno: Host.
- COMPAGNON, A. 2009. *Démon teórie. Literatura a bežné myslenie*. Brno: Host.
- DOLEŽEL, L. 2003. *Heterocosmica. Fikce a možné světy*. Praha: Nakladatelství Karolinum.
- EAGLETON, T. 2005. *Úvod do literárnej teórie*. Praha: Triáda.
- ECO, U. 1995. *Interpretácia a nadinterpretácia*. Bratislava: Archa.
- ECO, U. 2010. *Lector in fabula. Role čtenáře aneb interpretační kooperace v narativních textech*. Praha: Academia.
- HABAJ, M. 2005. *Druhá moderna*. Bratislava: Ars Poetica.
- HOCHÉL, I., ČÚZY, L. a KÁKOŠOVÁ, Z. 2007. 1. vyd. *Slovenská literatúra po roku 1989*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
- HVIŠČ, J., MARČOK, V., BÁTOROVÁ, M. a PETRÍK, V. 1991. *Biele miesta v slovenskej literatúre*. 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- JANKOVIČ, M. 2009. *Dílo v pohybu*. Praha: Academia.
- KUBÍNOVÁ, M. 2009. *Text v pohybu čteny. (Úvahy o významové a komunikační povaze literárního díla)*. Praha: Academia.
- LOTMAN, J. M. 1990. *Štruktúra umeleckého textu*. Bratislava: Tatran.
- LOTMAN, J. M. 1994. *Text a kultúra*. Bratislava: Archa.
- MARČOK, V. a kol. 2004. *Dejiny slovenskej literatúry III*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
- MICHALOVIČ, P. – ZUSKA, V. 2009. *Znaky, obrazy a stíny slov*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze.
- MIKO, F. 1969. *Estetika výrazu*. Bratislava: SPN.
- MISTRÍK, E. 2013. *Estetický slovník*. 2. prepracované vyd. Bratislava: Album. Dostupné z: www.estetický.slovník.sk
- MUKAŘOVSKÝ, J. 2000. *Význam estetiky*. In: *Studie I*. Brno: Host, s. 63 – 75.
- PEPRNÍK, M. 2004. *Směry literární interpretace XX. století*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- STAIGER, E. 2008. *Poetika, interpretace, styl*. Praha: Triáda.
- STANISLAVOVÁ, Z. a kol. 2010. *Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
- ŠMATLÁK, S. 1999. *Dejiny slovenskej literatúry II*. Bratislava: Národné literárne centrum.
- ŠTOCHL, M. 2005. *Teórie literárnej komunikace*. Praha: Akropolis.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: PaedDr. Martina Petríková, PhD., Mgr. Nina Kollárová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/JKORP/22

Názov predmetu:

Jazyková korektúra prekladu (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: seminár

Metóda: prezenčná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

2. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

2. stupeň

Podmieňujúce predmety: -

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je hodnotený priebežne. V priebehu semestra študent spracuje a odovzdá dve seminárne práce – jazykovú korektúru zadaného prekladu odborného a umeleckého textu. Za obe časti priebežného hodnotenia musí študent získať minimálne 50 % z určeného bodového hodnotenia. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako súčet čiastkových hodnotení a aktívnej účasti na seminároch. Na hodnotenie A musí študent získať najmenej 90 %, na hodnotenie B 80 %, na hodnotenie C 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 2 kredity = 60 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov, 1 seminár = 13 hod.
- samostatná práca – vypracovanie seminárnych prác (jazyková korektúra zadaného prekladu odborného a umeleckého textu): 30 hod.
- samostatné štúdium odbornej literatúry, príprava na seminár: 17 hod.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent pozná jazykovú normu, kodifikáciu, úzus, základné slovenské kodifikačné príručky a zmeny, opravy a doplnky v Pravidlách slovenského pravopisu z roku 2000. Ovláda komunikačné, žánrové, štylistické, lexikálne, morfológické, syntaktické a ortografické normy spisovnej slovenčiny. Pozná legislatívne normy týkajúce sa práce s textom určeným na verejnú

a oficiálnu komunikáciu.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu získa zručnosti samostatne vyhľadať, spracovať a využiť poznatky z odbornej literatúry pri jazykovej korektúre prekladu rôznych typov textu.

Získané kompetencie:

Absolvent predmetu dokáže zvládnuť jazykovú korektúru prekladu v zhode s komunikačnými, žánrovými, štylistickými, lexikálnymi, morfológickými, syntaktickými a ortografickými normami spisovnej slovenčiny.

Stručná osnova predmetu:

- *Disciplína má charakter praktických korektorských cvičení zameraných na prácu s prekladom umeleckého, publicistického, odborného a administratívneho textu.*
- *Odlišnosti korektorského prístupu k vecnému a umeleckému textu.*
- *Korektúra vybraných textov s uplatňovaním komunikačných, žánrových, štylistických, lexikálnych, morfológických, syntaktických a ortografických noriem spisovnej slovenčiny.*
- *Koherencia textu, príznakové konštrukcie a ich funkcia v texte.*
- *Nekorektné a expresívne syntaktické konštrukcie. Floskuly.*
- *Praktické využitie lexikografických príručiek pri tvorbe a korektúre textu.*
- *Formálne úpravy písomností v súlade s normami STN 01 6910 a STN 88 6101*
- *Princípy a zásady efektívnej verbálnej komunikácie (z hľadiska vzťahu medzi vysielateľom a príjemcom; z hľadiska zákonitostí textovej výstavby).*
- *Legislatívne normy týkajúce sa práce s textom určeným na verejnú a oficiálnu komunikáciu (Zákon NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky, Zákon NR SR č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, Zákon o ochrane autorských práv), citačné a bibliografické normy v texte.*

Odporúčaná literatúra:

BÁNIK, T. 2015. Základy slovenského pravopisu. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta.

GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, L. – OLOŠTIAK, M. – BELÁKOVÁ, M. 2013. Píšem bez chýb. Bratislava : Fragment.

HLADKÝ, J. – MACULÁK, J. – RENDÁR, Ľ. – VESELSKÁ, E. 2008. Pravopisno-gramatická príručka s cvičebnicou. Žilina – Trnava : Mozaika.

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I. (eds.) 2017. Spytovali ste sa. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I. (eds.) 2019. Rozličnosti o slovenčine. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

MISLOVIČOVÁ, S. a kol. 2020: Slovenčina na každý deň. Rady – odporúčania – testy. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

NAVRÁTIL, L. – ŠIMURKA, J. 2002: Praktická príručka slovenského pravopisu. Nitra : Enigma. Pravidlá slovenského pravopisu 2000, resp. 2013. Bratislava : Veda.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. 2011. Kapitoly zo slovenskej lexikológie a lexikografie. Prešov: FF PU.

RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2008: Praktická pravopisná príručka. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, s. r. o.

SABOL, J. – BÓNOVÁ, I. – SOKOLOVÁ, M. 2006. Kultúra hovoreného prejavu. Prešov : FF PU.

POVAŽAJ, M. (ed.) 2009. *Dynamické tendencie v slovenskom pravopise. Zborník materiálov z vedeckej konferencie konanej 18. – 19. mája 2006 v Bratislave. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.*

SLANČOVÁ, D. 1996. *Praktická štylistika. Prešov: Slovacontact.*

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD., PhDr. Mgr. Jana Kičura Sokolová, PhD. , Mgr. Stanislava Spáčilová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

1IPT/AUDPR/22

Názov predmetu:

Základy audiovizuálneho prekladu (dabing)

(povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh výučby: seminár

Metóda: prezenčná

Týždenný rozsah výučby v hodinách: 1 seminár

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia:

3. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia:

2. stupeň

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Predmet je ukončený priebežným hodnotením. V priebehu semestra sa študent oboznámi s teóriou a praxou tlmočenia a dabingu.

V priebehu semestra realizuje 6 rozličných zadaní, na základe ktorých bude komplexne ohodnotený v priebehu semestra, ako aj na jeho konci.

Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.

Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledné hodnotenie sa vypočíta na základe bodového hodnotenia pozostávajúceho z tvorby titulkov na audiovizuálny segment zvolený vyučujúcim 3x za semester (max 5 b za každé zadanie) a z tvorby dabingu na audiovizuálny segment zvolený vyučujúcim 3x za semester (max 5 b za každé zadanie).

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 2 kredity = 60 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov 1 seminár = 9,75 hod.
- samostatná práca – príprava na seminár, vypracovanie titulkových a dabingových segmentov: 30,25 hod.
- samostatné štúdium odbornej literatúry: 20 hod.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent predmetu ovláda základné faktické a teoretické poznatky na úrovni zapamätania a porozumenia, potrebné pre prácu v známych podmienkach, s malými obmenami pod vedením nadriadeného; vie analyzovať faktické vedomosti, zásady a procesy, všeobecné pojmy v širokých súvislostiach v oblasti práce a odboru štúdia; vie analyzovať a syntetizovať teoretické vedomosti pri výkone zložitých úloh v rozsiahlych súvislostiach v oblasti práce a odboru štúdia a uvedomuje si hranice týchto vedomostí.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže aplikovať základné vedomosti v činnosti, ktorá sa odohráva v známych situáciách s nemennými podmienkami; vie identifikovať činnosti a postupnosť jednotlivých krokov pri pracovnej činnosti; vie sa orientovať v špecifickej technickej a netechnickej dokumentácii, normách a štandardoch používaných v rámci odboru; vie aktívnym spôsobom získavať informácie a využívať ich na riešenie praktických úloh v odbore.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu dokáže prijímať a prevziať zodpovednosť za výkon samostatných úloh v práci a v rámci štúdia; vie prijímať a prevziať úplnú zodpovednosť za riadenie, limitovanú zodpovednosť za hodnotenie a rozvoj činností, hodnotiť a rozvíjať svoju vlastnú výkonnosť a výkonnosť druhých v kontexte práce alebo štúdia v nepredvídateľných podmienkach; vie samostatne získavať nové poznatky a aktívne rozširovať svoje vedomosti.

Stručná osnova predmetu:

- Úvod do audiovizuálneho prekladu (preklad titulkov).
- Špecifiká prekladu titulkov.
- Slovenské vs. české titulkovanie.
- Tvorba seriálových titulkov.
- Tvorba filmových titulkov.
- Tvorba divadelných titulkov.
- Úvod do audiovizuálneho prekladu (dabing).
- Špecifiká dabingu.
- Slovenský vs. český dabing.
- Tvorba seriálového dabingu.
- Tvorba filmového dabingu.

– Tvorba muzikálového dabingu. – Ukončenie kurzu + vyhodnotenie odovzdaných audiovizuálnych prekladov.					
Odporúčaná literatúra: <i>BEDNÁROVÁ-KENÍŽOVÁ, K. 1983. Preklad textu filmových dialógov, In: Popovič, Anton a kol.: Originál/Preklad. Interpretačná terminológia. Bratislava: Tatran.</i> <i>FERENČÍK, J. 1982. Kontexty prekladu. Bratislava: Slovenský spisovateľ.</i> <i>GROMOVÁ, E. 2008. Preklad pre audiovizuálne médiá. In: Slovo – Obraz – Zvuk. Duchovný rozmer súčasnej kultúry. Nitra: FF UKF.</i> <i>HOCHÉL, B. 1990. Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovenský spisovateľ.</i> <i>MAKARIAN, G. 2005. Dabing: Teória, realizácia, zvukové majstrovstvo. Bratislava: Ústav hudobnej vedy SAV.</i> <i>POŠTA, M. 2011. Titulujeme profesionálne. Praha: Miroslav Pošta – Apostrof.</i>					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský jazyk</i>					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 97					
A	B	C	D	E	FX
73 %	14 %	7 %	0 %	0 %	5 %
Vyučujúci: <i>Mgr. Maroš Buday, PhD.</i>					
Dátum poslednej zmeny: <i>1. 2. 2022</i>					
Schválil: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.</i>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/ZLIDM/22</i>	Názov predmetu: <i>Literatúra pre deti a mládež (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>prednáška</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 prednáška</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>3. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	

Podmieňujúce predmety:**Podmienky na absolvovanie predmetu:**

Predmet je hodnotený priebežne. Jeho úspešné absolvovanie predpokladá dosiahnutie aspoň 50 % bodov z týchto aktivít:

V priebehu semestra študent absolvuje vedomostný test a vytvorí záverečnú prácu o vybranom probléme z kontextu literatúry pre deti a mládež.

Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia záverečnej práce a vedomostného testu.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 2 kredity = 60 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov 1 prednáška = 13 hod.
- každý týždeň semestra si študent rozširuje získané poznanie o téme a probléme hodiny pri samostatnom štúdiu odporúčaných študijných materiálov a aktívne ho prezentuje – 11 týždňov x 1 hod. = 11 hod.
- samostatné štúdium študijných materiálov pri príprave na absolvovanie vedomostného testu a pri príprave záverečnej práce – 36 hod.

Výsledky vzdelávania:**Získané vedomosti:**

Absolvent získa ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí o literatúre pre deti a mládež.

Dokáže vlastnými slovami definovať a vysvetliť základné pojmy z teórie a poetológie literatúry pre deti a mládež s dôrazom na kategóriu tzv. detského aspektu.

Vie tvorivo aplikovať literárnovedné poznanie pri analýze a interpretácii umeleckých textov pre deti a mládež.

Vie charakterizovať žánrový kontext slovenskej literatúry pre deti a mládež (literárne druhy a žánre detskej literatúry vo vývinových súvislostiach).

Vie charakterizovať vplyv poetík zo svetovej literatúry na vybrané diela slovenskej detskej literatúry, problémy a vývinové tendencie vybraných diel zo svetovej literatúry pre deti a mládež.

Orientuje sa v slovenskej a svetovej literatúre pre deti a mládež, identifikuje vzťahy a súvislosti medzi ich kontextami.

Získané zručnosti:

Aktívne získané vedomosti, ktoré absolvent kriticky analyzuje, dokáže zúročiť v procese analýzy a interpretácie konkrétnych umeleckých textov z literatúry pre deti a mládež, pričom pri charakteristike diel využije vedomosti z teórie literatúry a literárnej histórie.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu je kompetentný určiť poetologické osobitosti umeleckého diela z kontextu literatúry pre deti a mládež. Vie tvorivo riešiť problémy a zovšeobecniť získané

poznanie o literatúre pre deti a mládež.

Stručná osnova predmetu:

- Základné pojmy teórie detskej literatúry (univerzálne a špecifické v slovenskej literatúre pre deti a mládež, intencionalita tvorby, detský aspekt, vekové a žánrové členenie detskej literatúry, funkcie detskej literatúry).
- Špecifické znaky LPDM (téma, postava, priestor a čas, sujet, kompozícia, jazykovo-štylistické prostriedky).
- Utváranie literárneho vedomia dieťaťa.
- Ľudová slovesnosť v čítaní detí a mládeže.
- Pojem (slovenská a svetová) literatúra pre deti a mládež.
- Vznik a vývin literatúry pre deti a mládež.
- Žánre literatúry pre deti a mládež.
- Periodizácia slovenskej literatúry pre deti a mládež.
- Historické modely slovenskej detskej literatúry.
- Moderná slovenská literatúra pre deti a mládež. Generácia tzv. detského aspektu.
- Vybrané problémy a vývinové tendencie vo svetovej literatúre pre deti a mládež.

Odporúčaná literatúra:

KLÁTIK, Z. 1975. Slovo, kľúč k detstvu. 1. vyd. Bratislava: Mladé letá.

KLÁTIK, Z. 1978. Svetová literatúra pre mládež. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

KOPÁL, J. 1997. Próza a poézia pre mládež. Nitra: Enigma.

MIKO, F. 1980. Hra a poznanie v detskej próze. Bratislava: Mladé letá.

NOGE, J. 1988. Literatúra v literatúre. Bratislava: Mladé letá.

PETRÍKOVÁ, M. 2021. Metamorfózy rozprávky o smrti. Bratislava: ARThur.

PETRÍKOVÁ, M. 2016. Umelecký text v tvorivých interpretáciách. Prešov: Vydavateľstvo PU.

SEDLÁK, J. 1981. Epické žánre v literatúre pre mládež. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

SLIACKY, O. 2007. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960. Bratislava: Literárne informačné centrum.

STANISLAVOVÁ, Z. a kol. 2010. Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960. Bratislava: Literárne informačné centrum.

STANISLAVOVÁ, Z. 1998. Kontexty modernej slovenskej literatúry pre deti a mládež. Prešov: Náuka.

STANISLAVOVÁ, Z. – GAL DRZEWIECKA, I. 2017. Text a ilustrácia v prekladovej tvorbe pre deti a mládež (od 60. rokov 20. storočia až po súčasnosť). Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

ŠIMONOVÁ, B. 1994. Žáner v pohybe. (Reflexie o rozprávke). Banská Bystrica: PF UMB.

ŠMATLÁK, S. 1976. Básnik a dieťa. Bratislava: Mladé letá.

ŠUBRTOVÁ, M. 2007. Tematika smrti v českej a svetovej próze pro děti a mládež. Brno: Pedagogická fakulta MU.

URBANOVÁ, S. 2021. Konfigurace. Figury a figurace II. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.

ZAJAC, P. 1990. Tvorivosť literatúry. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

ZAJAC, P. 1993. Pulzovanie literatúry. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský jazyk</i>					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Vyučujúci: PaedDr. Martina Petříková, PhD., Mgr. Nina Kollárová, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022					
Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/REDAP/22</i>	Názov predmetu: <i>Redakcia a apretácia prekladu (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>3. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je hodnotený priebežne. Jeho úspešné absolvovanie predpokladá dosiahnutie aspoň 50 % bodov z týchto aktivít:</i> 1. <i>V priebehu semestra študent samostatne a v skupine interpretuje a analyzuje prekladové texty vo vzťahu k jednotlivým jazykovým rovinám, posudzuje ich adekvátnosť, identifikuje štruktúry netypické pre slovenčinu, transformuje ich do primeranej podoby. Študent analyzuje a interpretuje vybrané texty s cieľom adekvátne ich redigovať. Max. 20 % bodov.</i> 2. <i>Študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá seminárnu prácu, v ktorej posúdi vhodnosť prekladu, realizuje jeho redakciu a apretáciu vo vzťahu k jednotlivým jazykovým rovinám. Max. 40 % bodov.</i>	

3. Študent prezentuje svoje poznanie o prečítaných primárnych a sekundárnych textoch na hodine a vo vedomostnom teste. Max. 40 % bodov.

Na získanie hodnotenia A musí získať najmenej 90 % bodov, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.

Študent, ktorý získa menej ako 50 % bodov, bude hodnotený stupňom FX.

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer aktívnej účasti na seminárnych hodinách a tvorby analyticky a interpretačne zameraných textových výstupov, hodnotenia seminárnej práce a vedomostného testu.

Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu:

- 2 kredity = 60 hod.
- výučba predmetu: 13 týždňov 1 seminár = 13 hod.
- každý týždeň semestra študent vypracuje zadanie na seminár (samostatná práca), analyticko-interpretáčnej výstupy ako predpoklad redakcie a apretácie textu, čo vyústi do adekvátnych redakčných úprav textu – 11 x 2 hod. = 22 hod.
- samostatné štúdium odporúčaných študijných materiálov a aktívne prezentovanie poznania o téme a probléme seminárnej hodiny – 25 hod.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent získa ucelený a systematicky formovaný súbor vedomostí o redakcii (prekladového) textu, o korektorských značkách a nástrojoch na revíziu textu v programe Word.

Nadobudne vedomosti o jazykovej korektúre a redakčných úpravách umeleckého alebo odborného prekladového textu.

Získa informácie o jednotlivých jazykových rovinách a (umeleckom, neumeleckom) texte, žánrových, príp. literárnohistorických kontextoch, pričom poznanie aplikuje pri posudzovaní adekvátnosti komunikátu preloženého do slovenčiny – vo vzťahu ku všetkým jazykovým rovinám.

Vie identifikovať štruktúry netypické pre slovenčinu a transformuje ich do primeranej podoby, vie analyzovať uplatnené prekladateľské postupy vo vybraných textoch a vytvorí metajazykový komentár prekladu.

Získané zručnosti:

Aktívne získané literárnovedné vedomosti a poznanie štylistiky, poznanie o jednotlivých jazykových rovinách, ktoré absolvent kriticky analyzuje, aplikuje v procese redakcie vybraného textu v nadväznosti na jeho analýzu a interpretáciu.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu je kompetentný určiť formálne a obsahové znaky vybraných textov, keďže ich poznanie je potrebné pre efektívnu redakčnú úpravu prekladu, je kompetentný kriticky analyzovať a interpretovať preklad a v procese jeho redakcie ho tvorivo upraviť.

Stručná osnova predmetu:

- Redakcia a apretácia prekladu. Základné pojmy.
- Redakcia a štýl prekladu. Typy prekladu.
- Korektorské značky. Práca s textom – použitie korektorských značiek.
- Korektúra a redakcia umeleckého alebo odborného textu.

- *Nástroje na revíziu textu v programe Word – použitie revízie.*
- *Interferencia češtiny a angličtiny v slovenčine.*
- *Interlingválne homonymá. Frazeologizmy. Metafory, ktorými žijeme.*
- *Paušalizovanie a negovanie synonymie. Redundancia, nenáležité syntaktické konštrukcie.*
- *Vzťah redakcie prekladu a kritiky prekladu. Interpretácia a kritika prekladu z pohľadu jednotlivých jazykových rovín (sémantická, syntaktická, štylistická, tematická, kultúrna rovina).*
- *Dejiny kritiky prekladu. Funkcie kritiky prekladu.*
- *Analýza uplatnených prekladateľských postupov vo vybraných textoch. Metajazykový komentár prekladu.*

Odporúčaná literatúra:

ANDRIČÍK, M. 2004. *K poetike umeleckého prekladu*. Levoča: Modrý Peter.

ANDRIČÍK, M. 2014. *Preklad pod lupou*. Levoča: Modrý Peter.

BÍLIK, R. 2009. *Interpretácia umeleckého textu*. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis.

CULLER, J. 2002. *Krátký úvod do literárnej teórie*. Brno: Host.

Didaktika prekladu a tlmočenia na Slovensku. 2018. Eds.: M. Djovčoš, P. Šveda a kol. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

ECO, U. 1995. *Interpretácia a nadinterpretácia*. Bratislava: Archa.

FERENČÍK, J. 1982. *Kontexty prekladu*. Bratislava: Slovenský spisovateľ.

FIŠER, Z. 2005. *Překlad jako kreativní proces*. Brno: Host.

GROMOVÁ, E. 2003. *Teória a didaktika prekladu*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa.

HARPÁŇ, M. 2004. *Teória literatúry*. Bratislava: Tigris.

JANČOVIČ, I. a kol. 2016. *Podoby interpretácie*. Bratislava: Veda.

KUFNEROVÁ, Z. 2009. *Čtení o překládání*. Praha: H+H Vyšehradská.

LOTMAN, J. M. 1990. *Štruktúra umeleckého textu*. Bratislava: Tatran.

LOTMAN, J. M. 1994. *Text a kultúra*. Bratislava: Archa.

MIKO, F. 1969. *Estetika výrazu*. Bratislava: SPN.

MISTRÍK, J. 1997. *Štylistika*. Bratislava: SPN.

MÜGLOVÁ, D. 2009. *Komunikácia, tlmočenie, preklad*. Nitra: Enigma.

PASSIA, R. – MAGOVÁ, G. 2015. *Deväť životov: Rozhovory o preklade a literárnom živote*. Bratislava: Kalligram.

POPOVIČ, A. 1975. *Teória umeleckého prekladu*. Bratislava: Tatran.

POPOVIČ, A. Ed. 1983. *Originál – preklad. Interpretačná terminológia*. Bratislava: Tatran.

RICOEUR, P. 1997. *Teória interpretácie. Diskurz a prebytok významu*. Bratislava: Archa.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 184

A	B	C	D	E	FX
38 %	26 %	11 %	5 %	14 %	6 %

Vyučujúci: PaedDr. Martina Petriková, PhD., doc. Dr. Mária Imrichová, PhD., Mgr. Stanislava Spáčilová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/SVUK/22

Názov predmetu:

Študentská vedecká a umelecká konferencia
(povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester štúdia: 1. - 4. semester

Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent/ka vypracuje prácu na vybratú tému z oblasti z oblasti prekladu alebo tlmočenia.

Formálne a obsahovo by mala práca spĺňať nasledujúce požiadavky:

1. Obsahová stránka: stanovenie výskumného problému, jasná formulácia cieľa výskumu, stanovenie výskumnej hypotézy, resp. výskumných otázok, voľba vhodného spôsobu zberu dát a výskumnej metódy, analýza a interpretácia výsledkov výskumu. Rozpracovanie témy samostatne a kreatívne a s vlastným prínosom.

2. Formálna stránka: logický sled prezentovaných informácií; minimálny rozsah: 12 strán (1 normostrana má 1800 úderov).

Štruktúra práce:

a/ úvod (výskumný problém hypotéza, resp. výskumné otázky)

b/ vlastná časť práce: súčasný stav problematiky, prezentovanie vlastného výskumu (dáta, výskumná metóda, výsledky výskumu, ich analýza a interpretácia, diskusia).

c/ záver (potvrdenie alebo vyvrátenie hypotézy, odpovede na výskumné otázky - zhrnutie).

3. Jazyk: a/ presnosť, b/ gramatická a štylistická správnosť,

4. Presnosť a etika citovania a uvádzania zdrojov.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent/ka predmetu vie identifikovať výskumný problém,

vie samostatne určiť cieľ svojho výskumu,

vie si zvoliť vhodnú metódu výskumu,

vie analyzovať a interpretovať výsledky výskumu.

Získané zručnosti:

Absolvent/ka predmetu sformuluje výskumný problém,

zvolí si metódu zberu dát,

vyberie vhodné metódy výskumu,

analyzuje, interpretuje a vyhodnocuje výsledky výskumu.

Získané kompetencie:

Absolvent/ka predmetu využíva celý rad stratégií pri skúmaní zvoleného výskumného problému,

využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri realizácii výskumu a písaní diplomovej práce, na základe vedomostí o špecifikách zvoleného výskumného problému dokáže využiť technickú kompetentnosť, výskumnú kompetentnosť zberu dát, ich analýzy a spracovania jej výsledkov, dokáže poukázať na aplikáciu výsledkov svojho výskumu v prekladateľskej/tlmočnickej praxi.

Stručná osnova predmetu:

- Typy translatologického výskumu.
- Výskumný problém a cieľ výskumu.
- Hypotézy, resp. výskumné otázky.
- Metódy výskumu.
- Spôsoby vyhodnotenia výsledkov výskumu a ich interpretácia.
- Zásady vedeckého štýlu písania.
- Zásady uvádzania zdrojov a ich citovania.

Odporúčaná literatúra:

KAČMÁROVÁ, A. 2019. Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce. Prešovská univerzita v Prešove.

<http://www.pulib.sk/web/data/pulib/subory/stranka/ezp-citovanie-kucianova-2019.pdf>

Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátoprávnou jurisdikciou SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky: ---

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Vyučujúci: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD., podľa konkrétnej témy práce

Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022

Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: 1IPT/SDPOS/22

Názov predmetu:

Seminár k diplomovej práci 1 (povinne voliteľný predmet)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: 1 seminár
Počet kreditov: 2
Odporúčaný semester štúdia: 3. semester
Stupeň vysokoškolského štúdia: 2.
Podmieňujúce predmety:
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>V priebehu semestra študent/ka vypracuje osnovu diplomovej práce a preukáže priebežné spracovanie jej jednotlivých kapitol. Musí plniť zadané úlohy a pravidelne sa zúčastňovať konzultácií so školiteľom. Na základe práce študenta/ky je udelené výsledné hodnotenie absolvoval/neabsolvoval.</i>
Výsledky vzdelávania: Získané vedomosti: <i>Absolvent predmetu vie identifikovať výskumný problém zodpovedajúci tomuto typu kvalifikačnej práce, vie samostatne určiť cieľ svojho výskumu, vie si zvoliť vhodnú metódu výskumu, vie analyzovať a interpretovať výsledky výskumu zodpovedajúceho danému typu kvalifikačnej práce.</i> Získané zručnosti: <i>Absolvent predmetu sformuluje výskumný problém, zvolí si metódu zberu dát, vyberie vhodné metódy výskumu, analyzuje, interpretuje a vyhodnocuje výsledky výskumu.</i> Získané kompetentnosti: <i>Absolvent predmetu využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri realizácii výskumu a písaní diplomovej práce, využíva celý rad stratégií pri skúmaní zvoleného výskumného problému, na základe vedomostí o špecifikách zvoleného výskumného problému dokáže využiť technickú kompetentnosť, výskumnú kompetentnosť zberu dát, ich analýzy a spracovania jej výsledkov, dokáže poukázať na aplikáciu výsledkov svojho výskumu v prekladateľskej/tlmočnickej praxi.</i>
Stručná osnova predmetu: – Typy translatologického výskumu. – Výskumný problém a cieľ výskumu. – Hypotézy, resp. výskumné otázky. – Metódy výskumu. – Spôsoby vyhodnotenia výsledkov výskumu a ich interpretácia. – Zásady písania kvalifikačných prác.
Odporúčaná literatúra: KAČMÁROVÁ, A. (2019) <i>Pár kapitol o písaní a hodnotení záverečnej práce</i>. Prešovská univerzita v Prešove. http://www.pulib.sk/web/data/pulib/subory/stranka/ezp-citovanie-kucianova-2019.pdf Ostatná odporúčaná literatúra súvisí s ad hoc riešenou problematikou a legislatívnymi a normatívnymi ustanoveniami aktuálnymi v danom čase a v danom akademickom prostredí, a to v súlade so štátnou právnu jurisdikciou SR.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: <i>slovenský</i>					
Poznámky: ---					
Hodnotenie predmetov					
Celkový počet hodnotených študentov: 0					
A	B	C	D	E	FX
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Vyučujúci: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD., školitelia diplomových prác</i>					
Dátum poslednej zmeny: <i>1. 2. 2022</i>					
Schválil: <i>prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.</i>					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: <i>Filozofická fakulta</i>	
Kód predmetu: <i>1IPT/MANKP/22</i>	Názov predmetu: <i>Manažment kvality prekladu (povinne voliteľný predmet)</i>
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh výučby: <i>seminár</i> Metóda: <i>prezenčná</i> Týždenný rozsah výučby v hodinách: <i>1 seminár</i>	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester štúdia: <i>3. semester</i>	
Stupeň vysokoškolského štúdia: <i>2. stupeň</i>	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <i>Predmet je hodnotený priebežne.</i> <i>Študent sa v priebehu semestra aktívne podieľa na vyučovacom procese, vypracuje a prezentuje seminárnu prácu, absolvuje priebežný a záverečný písomný test.</i> <i>Na získanie hodnotenia A (výborne) musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %.</i> <i>Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX. Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer všetkých získaných hodnotení, pričom pri každom hodnotení musí študent dosiahnuť minimálne hodnotenie E.</i>	
Počet kreditov a časové rozmedzie pre podmienky absolvovania predmetu: <i>výučba predmetu: 13 týždňov / 1 seminár = 13 hod.</i> <i>samostatná práca – príprava na seminár, vypracovanie seminárnej práce: 11 x 2 hod. =</i>	

22 hod.

- samostatné štúdium odbornej literatúry a príprava na testy priebežného hodnotenia: 25 hod.

Spolu: 2 kredity = 60 hod.

Výsledky vzdelávania:

Získané vedomosti:

Absolvent predmetu má vedomosti o normách a pravidlách v oblasti manažmentu kvality odborného prekladu, o jednotlivých typoch revízie humánneho a strojového prekladu (postediting), používaných parametroch, postupoch a princípoch revízie cieľového translátu, o taxonómii prekladových chýb pri odbornom preklade a modeloch hodnotenia.

Získané zručnosti:

Absolvent predmetu dokáže určiť potrebné stupne revízie odborného prekladu, rozpoznať a klasifikovať chyby cieľového textu, vykonať rôzne druhy revízie cieľových textov vyhotovených humánnym prekladateľom (bilingválnu, monoligválnu, odbornú, jazykovú, štylistickú...) a cieľových textov vyhotovených strojovým prekladom (postediting) pri dodržaní všeobecných princípov a postupov revízie, ďalej dokáže lokalizovať preklad a aplikovať modely hodnotenia prekladu.

Získané kompetentnosti:

Absolvent predmetu je na základe nadobudnutých revíznych kompetencií schopný samostatne navrhovať aplikovať postupy na zabezpečenie kvality odborného prekladu (humánneho a strojového) v súlade s platnými normami, je schopný posúdiť správnosť použitých prekladateľských postupov v transláte vyhotovenom iným prekladateľom, rozpoznať a klasifikovať chyby cieľového textu, zrevidovať translát do konečnej formy pripravenej na odovzdanie zadávateľovi. Absolvent predmetu je ďalej schopný aplikovať hodnotiace modely používané na reálnom prekladateľskom trhu a vyhotoviť hodnotenie prekladu.

Stručná osnova predmetu:

- Prehľad aktuálnej situácie na slovenskom prekladateľskom trhu, portfólio prekladateľských činností.
- Normy a zaužívané pravidlá manažmentu kvality prekladu, nástroje kontroly kvality prekladu.
- Kompetencie revízora v porovnaní s prekladateľskými kompetenciami.
- Základná definícia a druhy revízie humánneho a strojového prekladu.
- Parametre, postupy a princípy revízie prekladu.
- Taxonómia prekladových chýb, analýza chýb a korektúra.
- Najčastejšie chyby a interferenčné javy pri preklade do slovenského jazyka, lokalizácia prekladu, STN 01 6910:2011.
- Modely hodnotenia prekladu v teórii a praxi.
- Revízia prekladu pomocou CAT nástrojov.
- Revízia a hodnotenie prekladu v prekladateľskej praxi, projektová práca.

Odporúčaná literatúra:

HANSEN, G. 2008. A classification of errors Peter A. Schmitt (Hgg.): CIUTI-Forum 2008 Enhancing translation quality. Ways, means, methods. Berlin: Lang.

Dostupné: <https://gydehansen.dk/media/59/a-classification-of-errors-in-translation-and-revisionpeter-lang.pdf>

KAUTZ, U. 2002. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: IUDICIUM.

KOPONEN, M. – MOSSOP, B – ROBERT, I. S. – SCOCCHERA, G. 2021. <i>Translation, Revision and Post-editing. Industry Practices and Cognitive Processes</i>. London, New York: Routledge. KRAJČOVIČOVÁ, L. 2017. <i>Kompetenzprofil für RevisorInnen</i>. Masterarbeit. Hamburg: Diplomica Verlag GmbH. KÜNZLI, A. 2014. <i>Die Übersetzungsrevision – Begriffsklärungen, Forschungsstand, Forschungsdesiderate</i>, trans-kom 7. Dostupné: http://www.trans-kom.eu/bd07nr01/trans-kom_07_01_01_Kuenzli_Revision.20140606.pdf MOSSOP, B. 2001. <i>Revising and editing for translators</i>. St. Jerome Pub. MÜGLOVÁ, D. 2009. <i>Komunikácia, tlmočenie preklad alebo Prečo spadla Babylonská veža</i>. Nitra: Enigma. NORD, C. 2006. <i>Translationsqualität aus funktionaler Sicht</i>. In: <i>Übersetzungsqualität: Kritik – Kriterien – Bewertungshandeln</i>. Larisa Schippel (Hg.). Berlin: Frank & Timme Verlag. OTTMANN, A – Canfora, C. 2017. <i>Übersetzungen richtig bewerten</i>. technische kommunikation, 06/17. RIPKA, I. – IMRICHOVÁ, M. – SKLADANÁ, J. 2008: <i>Praktická pravopisná príručka</i>. Bratislava : Ottovo nakladateľstvo, s. r. o. SCHNIERER, M. 2019. <i>Qualitätssicherung. Die Praxis der Übersetzungsrevision im Zusammenhang mit EN 15038 a ISO 17100</i>. Berlin: Frank & Time Verlag für wissenschaftliche Literatur. STN 01 6910:2011 <i>Pravidlá písania a úpravy písomností</i>. ZEHNALOVÁ, J. et al. 2015. <i>Kvalita hodnocení překladu: Modely a aplikace</i>. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. <i>Príručka úpravy dokumentov pre prekladateľov, Európska komisia – Generálne riaditeľstvo pre preklad, odbor slovenského jazyka</i>. Vydanie jún 2020. Dostupné: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/slovak_style_guide_sk.pdfDostupné: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/slovak_style_guide_sk.pdf																	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk																	
Poznámky:																	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0 <table border="1"> <tr> <td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td><td>E</td><td>FX</td></tr> <tr> <td>0 %</td><td>0 %</td><td>0 %</td><td>0 %</td><td>0 %</td><td>0 %</td></tr> </table>						A	B	C	D	E	FX	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
A	B	C	D	E	FX												
0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %												
Vyučujúci: doc. Dr. M. Imrichová, PhD., Mgr. B. Jenčíková, PhD.																	
Dátum poslednej zmeny: 1. 2. 2022																	
Schválil: prof. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.																	

VÝBEROVÉ PREDMETY